

● OTRDIENA, 2008. GADA 9. SEPTEMBRIS

● Nr. 67 (7858)

● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,35

Zemessargi sprienda par attīstību un demonstrēja militāro sagatavotību

● Zemessargu ierinda Zemessardzes dienu oficiālajā atklāšanā.

Sestdienai Preiļos aizritēja militārās noskaņas, jo rajona centrā ikgadējo Zemessardzes dienu ietvaros notika Zemessardzes konference, uz ko bija ieradušies vairāk nekā 700 zemessargu un karavīru. Jau rīta agrumā pilsētu pieskandināja Nacionālo Brunoto spēku (NBS) štāba orķestra brašie marši, to pavadiabā notika zemessargu gājiens. Iespaidīga aina pavērās Raiņa bulvāri. Kad gājiema pirmās rindas jau bija sasniegūšas laukumu pie rajona padomes ēkas, beidzamās zemessargu rindas bulvāri vēl tikai iegriezās no Aglonas ielas puses. Atklājot Zemessardzes dienu, klātesošos uzrunāja NBS komandieris ģenerālmajors Juris Maklakovs, Zemessardzes komandieris pulkvedis Juris Zeibārts.

Konferences dalībniekiem apsveikuši bija atsūtījis aizsardzības ministrs Vinets Veldre. Sekojot līdzi starptautiskās situācijas attīstībai, secinājums ir nepārprotams, bija teikts ministra apsveikumā, — visiem Latvijas zemessargiem jebkurā brīdi ir jābūt gataviem jauniem izaicinājumiem. Pēc viņa vārdiem, Zemessardzei uzticētie uzdevumi kļūst arvien svarīgāki, ko pierāda zemessargu dalība starptautiskajās operācijās Afganistānā, Irākā un Kosovā, kā arī bataljonu specializēšanās.

Klātesošos sveica arī Zemessardzes 35. kājnieku bataljona komandieris Donāts Valainis un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs. Vairā-

● Zemessardzes 35. kājnieku bataljona štāba un apgādes rotas izlūku vada seržants Andrejs Lācis (no kreisās) saņem apbalvojumu — Zemessardzes komandiera otrs pakāpes Goda zīmi. Foto: A. Šņepsts

kiem zemessargiem tika pasniegti apbalvojumi. Ar Zemessardzes komandiera otrs pakāpes Goda zīmi par kalpošanu tautai un Latvijai tika apbalvots arī 35. kājnieku bataljona štāba un apgādes rotas izlūku vada seržants Andrejs Lācis.

Pēc svinīgās atklāšanas ceremonijas noslēguma zemessargi devās uz konferences darba grupu norises vietām Preiļu novada kultūras centrā, Preiļu 1. pamatskolā un kinoteātri «Ezerzeme». Viena zemessargu grupa apsprieda tēmu «Zemessardzes attīstības perspektīvas un organizācijas spēju statuss», otrā — «Zemessardzes spēju attīstība», trešā — «Organizācijas nostiprināšanas virzieni».

Savukārt Preiļu iedzīvotājiem un vienīm bija iespēja iepazīties ar Zemessardzes vienību ieroču, ekipējuma un tehnikas izstādi, kā arī informatīvajiem stendiem par dienesta iespējām Nacionālajos bruņotajos spēkos un jauniešu

iestāšanos jaunsardzē.

Skatītāji guva arī atziņu, ka zemessargi, kas ikgienē strādā pamatdarbā, bet militārajām nodarbi bām velta brīvo laiku, atrod iespēju attīstīt arī savus jaunrades talantus. Uzstājās Zemessardzes 34. bataljona vokāli instrumentāla ansamblis «Zalve», 52. kājnieku bataljona vokāla ansamblis «Junda». Koncertu papildināja Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopas «Rūtoj» un mūzikas grupas «Latgales dāmu pop» uzstāšanās, un, kā vienmēr, skatītājus sajūsmīnā NBS štāba orķestra defilē.

Zemessardzē pašlaik ir iesaistījušies 10 656 zemessargi, kuru dienestu organizē 558 profesionālā dienesta karavīri. Pašlaik Zemessardze izveidojusies par valsts sauszemes teritorijas aizsardzības pamatu un lielāko Nacionālo brunoto spēku sastāvdaļu.

L.Rancāne

Turpinājums 4. lappuse.

ISSN 1407-9321

PREIĻU RAJO^{ABONĒ}
NOVADNIEKU[»]

oktobrim un pārējiem

Atkal skmēnešiem
zvans līdz gada beigām

«Latvijas Pasta» nodaļas
un pie pastniekiem
līdz 22. septembrim,
modernizētajās
pasta nodaļas —
līdz 25. septembrim,
redakcijā
līdz 19. septembrim.

ZINĀS

Satiksmes ministrijai būs jāuzklausa asi pašvaldību iebildumi

Rīt, 10. septembrī, Daugavpils rajona Ilūkstē notiekošajā Latgales plānošanas reģiona sadarbības komisijas sēdē Satiksmes ministrijas atbildīgajām amatpersonām nāksies uzsklausīt asus pārmetumus un iebildumus, kas saistīti ar Satiksmes ministrijas Autotransporta direkcijas lēmumu no 15. septembra slēgt daļu sabiedriskā transporta autobusu reisu.

Kā «Novadnieku» informēja Latgales plānošanas reģiona preses sekretāre Ginta Kraukle, komisijas sēdes galvenais jautājums — problēmas un iespējamie risinājumi pasažieru pārvadājumu jomā. Pašreizējā situācija neapmierina vietējās pašvaldības Latgalē. Tās uzskata, ka, slēdzot autobusu reisus, tiek krasī pasliktinātas iedzīvotāju pārvietošanās iespējas uz izglītības, veselības un citām iestādēm.

Tā kā sadarbības komisijas sēdē piedalīsies ne tikai reģiona pašvaldību vadītāji, bet arī Latvijas Pašvaldību savienības vadība, sagatavots problēmu un iespējamo risinājumu apkopojums, kā arī iespējamie risinājumi. Tajā skaitā ieteikts starp-pilsētu nozīmes maršrutu slēgšanu saskaņot ar vietējām pašvaldībām; segt pašvaldībām radušos zaudējumus pilnā apmērā; Autotransporta direkcijai ieteikts risināt jautājumu ar Satiksmes ministriju par pietiekoša finansējuma pieprasīšanu no valdības sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas rezultātā radušos zaudējumu segšanai un citi.

Pirms sadarbības komisijas sēdes Ilūkstē notiks arī Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes ārkārtas sēde, kurā tiks pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas uzlabošanu pašvaldību regulējamās nozarēs, pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras jautājumi, Lauku attīstības programmas aktualitātes u.c.

Palielinās neapliekamo minimumu

Ar 2009. gada 1. janvāri paredzēts palielināt neapliekamo minimumu līdz 90 latiem mēnesi, savukārt nodokļu atvieglojumu par apgādībā esošām personām — līdz 63 latiem mēnesi.

Jau 2004. gadā Ministru kabinets pieņēma lēmumu turpmāk pakāpeniski paaugstināt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN) neapliekamo minimumu un apgādībā esošo personu atvieglojumu apmēru.

Finanšu ministrijas Komunikācijas departamenta preses nodalas pārvaldes vecākais referents Igors Ivanovs informēja par valdības ceļbām, ka, palielinot IIN atvieglojumus, paredzama pozitīva ietekme uz ekonomisko attīstību. Iedzīvotāji spēs laikus noreķināties ar pašvaldībām, neradot zaudējumus. Tādējādi tiek cerēts samazināt arī «aplökšņu algu» apmēru.

Neapliekamā minimuma paaugstināšana ir neliels solis mazāk turīgo iedzīvotāju atbalstīšanai. Lai arī ziemā inflācija atkal specīgi paplicinās iedzīvotāju makus un salīdzinājumā ar inflāciju IIN atvieglojumu pārmaiņas nebūs liels ieguvums, tomēr tas ir pozitīvi vērtējams solis.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Sievietēm Latvijā par 14% zemāka alga nekā vīriešiem

Latvijā sievietes saņem par aptuveni par 14% zemāku algu nekā vīrieši, liecina Centrālās statistikas pārvades (CSP) dati. Līdzīga situācija valda arī citās Eiropas valstis, kur vidēji atšķirba saglabājas 15% apmērā, liecina Eiropas Parlamenta pieņemtais ziņojums, kas paredz veicināt sieviešu diskriminācijas mazināšanu. Taču tajā pašā laikā Latvijā novērojama tendencē, ka darba saņemšanas līmenis tiek samazināts. 1995. gadā sievietes saņēma 78% no vīriešu atalgojuma, 2008. gadā — jau 86% no vīriešu atalgojuma. Turklat ir arī nozare, kurās sievietes saņem vairāk nekā vīrieši, piemēram, zvejniecības nozarē sievietes saņem par 9% vairāk nekā vīrieši, bet valsts pārvēlē un obligātās sociālās apdrošināšanas jomā — par 1% vairāk. Pastāv arī parādība, ka augstākos amatus pārsvarā ierēj vīrieši, bet zemākos — sievietes. LM norāda, ka šai parādībai ir arī objektīvi iemesli, tomēr Latvijā vismaz dažās nozarēs nav izskaidrojuma, kāpēc šī atšķirba ir tik liela. Pēc CSP datiem, spilgtākais piemērs ir banku nozare, kurā sievietes 2007. gadā saņēma tikai 55% no vīriešu atalgojuma, kaut arī nozarē ap 70% nodarbināto ir sievietes. Datī liecina, ka Latvijā, tāpat kā vairumā ES valstu, nabadzības risks sievietēm ir augstāks nekā vīriešiem, īpaši pēc 65 gadu vecuma. Tas galvenokārt skaidrojams ar to, ka sievietēm vidējē ienākumi ir zemāki nekā vīriešiem. Tāpat sievietes biežāk nekā vīrieši strādā nepilna darba laiku. No visiem nodarbinātajiem vīriešiem nepilnā darba laiku strādā 4,8%, salīdzinot ar 8% sievietu vidū, liecina CSP 2007. gada dati. Pēc LM speciālistu domām, pozitīvi vērtējams apstāklis, ka nodarbinātības līmenis sievietēm vecuma grupā no 15 līdz 64 gadiem pieaudzis no 53,8% 2000. gadā līdz 64,4% 2007. gadā jeb attiecīgi no 449 000 līdz 523 000. Par to liecina CSP apkopotā informācija. Kopumā LM speciālisti uzskata, ka dzimumu līdztiesības jomā Latvija ES valstu vidū būtu ierindojama aptuveni pa vidu, jo Latvijā ir jomas, kurās ir būtiski sasniegumi, kā, piemēram, sievietu nodarbinātības līmenis, sievietu ipatsvars uzņēmumu vadītāju vidū, sievietu ipatsvars zinātnē un citur.

Nākamajos gados emigrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits Latvijā saruks

Nākamajos gados samazināsies Latvijas iedzīvotāju skaits, jo cilvēki pastiprināti turpinās emigrēt uz citām valstīm, atzina Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības fakultātes Statistikas un demogrāfijas katedras vadītājs Pēteris Zvidriņš. Lai gan dzimstība, sākot no 90. gadu beigām, Latvijā ir mazliet palielinājusies un tuvākajos gados varētu samazināties arī mirstības rādītāji, tomēr iedzīvotāju skaits Latvijā turpinās sarukt. To visbūtiskāk ietekmēs Latvijas iedzīvotāju emigrācija uz citām valstīm labāka darba un iespēju meklējumos. Kopumā līdz 2060. gadam, salīdzinot ar 2008. gadu, 14 ES valstis iedzīvotāju skaita samazināsies un 13 valstis pieauga. Lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums procentuālā ieteiksmē ir gaidāms Bulgārijā — par 28,2%, Latvijā — par 25,9% (otrais lielākais starp Eiropas valstīm), Lietuvā — par 24,3%, Rumānijā — par 21%, Polijā — par 18,3%, Slovākijā — par 15,8% un Igaunijā — par 15,4%. Savukārt absolūtās skaitlīs visvairāk iedzīvotāju skaits samazināsies Vācijā — par 11,4 miljoniem, Polijā — par 6,9 miljoniem, Rumānijā — par 4,5 miljoniem un Bulgārijā — par 2,1 miljonu.

Robežsardze atlaidis 400 darbiniekus

Valsts robežsardze (VRS) pārtraukusi jaunu darbinieku pieņemšanu dienestā. Kā skaidroja VRS Prezes un sabiedrisko attiecību dienesta galvenā inspektore Kristīne Pētersone, šāds lēmums pieņemts, lai 2009. gadā no darba būtu jāatbrīvo pēc iespējas mazāk cilvēku. 2009. gada sākumā VRS no darba nāksies atvainīt ap 350-400 dienesta darbinieku. Minēto lēmumu VRS pieņemsīsi saistībā ar valdības plāniem iesaldēt algas valsts sektorā.

Ziņas sagatavoja T.Eiste

Labāk būt par cietušo taisnā lietā nekā par uzvarētāju negodīgā.

Marks Tullijs Cicerons

Apstiprināti noteikumi par rajona pašvaldības reorganizācijas kārtību

2. septembrī reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns Ministru kabinetu iepazīstināja ar izstrādātajiem noteikumiem par rajona pašvaldības reorganizācijas kārtību, ziņo Ilze Dišlere, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodalas vadītāja vietniece.

Noteikumi nosaka rajona pašvaldības reorganizācijas plāna izstrādāšanas, grozīšanas un izpildes kārtību, plāna saturu un svārigākās rajona pašvaldības institūciju, mantas, finanšu līdzekļu, tiesību un saistību saules vadītīnas.

Rajona pašvaldības uzraudzības komisija izrauga reorganizācijas plāna izpildi un rajona budžeta izlietojumu, kā arī regulē kārtību, kādā 2009. gada otrajā pusē tiks grozīts rajona pašvaldības budžets.

Izstrādātie noteikumi paredz, ka no 2009. gada 1. jūlija līdz 2009. gada 31. decembrim rajona pašvaldības apstiprinātajā budžetā lejī par finansējuma sadalījuma grozīšanu iestādēm vai pasākumiem, ja rajona teritorijā izveido vismaz divus novadus.

Tāpat noteikumi paredz kārtību, kādā piešķiramas mērķdotācijas rajona pašvaldības pārskatu sagatavošanai 2010. gadā un citiem izdevumiem.

Reorganizācijas plāns nosaka rajona pašvaldības mantas, finanšu līdzekļu, institūciju, tiesību un saistību sadali un nodošanu novadu pašvaldībām, jaunizveidoto republikas pilsētu pašvaldībām un plānošanas reģioniem.

Reorganizācijas plāns sastāv no konstatējošās daļas un lēmumu daļas, kur norādīta informācija par rajona pašvaldības institūcijām, rajona pašvaldības nekustamajiem īpašumiem, rajona pašvaldības saistībām, to sadali un nodošanu vietējām pašvaldībām un plānošanas reģioniem.

Rajona pašvaldības administrācija viena mēneša laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanas sagatavo reorganizācijas plāna konstatējošo daļu, kurā norāda visas rajona pašvaldības institūcijas, nekustamos īpašumus, tiesības un saistības.

Rajona pašvaldības administrācija aizpilda datus par mērķdotācijas rajona pašvaldības pārskatu sagatavošanai 2010. gadā un citiem izdevumiem aprēķinam.

Lai sagatavotu reorganizācijas plāna konstatējošo daļu, rajona pašvaldības administrācija var piesaistīt vienu vai vairākus zvērinātus revidēntus.

Rajona padomes priekšsēdētājs ir atbildīgs

par informācijas sagatavošanu un atbilstību faktiskajai situācijai rajona pašvaldībā. Rajona padomes priekšsēdētājs piecu darba dienu laikā no šo noteikumu informācijas sagatavošanas nosūta pārējiem rajona padomes locekļiem un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai (RAPLM) ziņāšanai.

Noteikumi paredz, lai sagatavotu reorganizācijas plāna lēmumu daļu, rajona padome izveido rajona reorganizācijas komisiju, kuru vada rajona padomes priekšsēdētājs, kas izvērtē reorganizācijas plāna konstatējošās daļas atbilstību faktiskajai situācijai, sagatavo priekšlikumus rajona padomei par reorganizācijas plāna lēmumu daļu, kad un kurai vietējai pašvaldībai vai plānošanas reģionam plāno nodot institūcijas, nekustamos īpašumus, finanšu līdzekļus, tiesības un saistības.

Rajona reorganizācijas komisija var noskaidrot rajonā ietilpstoto novadu, pagastu, rajona pilsētu pašvaldību un attiecīgā plānošanas reģiona viedokli par rajona pašvaldības institūciju, nekustamo īpašumu un saistību pārņemšanu reorganizācijas plāna ietvaros, kā arī informāciju par rajona pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildi no 2009. gada 1. jūlija līdz 2009. gada 31. decembrim.

Rajona padome izskata rajona reorganizācijas komisijas iesniegtos reorganizācijas plāna priekšlikumus un apstiprina reorganizācijas plānu.

Rajona reorganizācijas komisija un rajona padome, izstrādājot un lemjot par reorganizācijas plānu, pēc iespējas ievēro šādas mantas, institūciju, finanšu līdzekļu, tiesību un saistību sadales vadlīnijas:

✓ rajona pašvaldības iestāžu un struktūrvienību kustama un valdījumā un turējumā esošā nekustamā manta nav dalāma, un saskaņā ar reorganizācijas plānu to pārņem tā vietējā pašvaldība vai plānošanas reģions, kurai iestādi vai struktūrvienību nodod;

✓ rajona pašvaldības iestādes nav dalāmas, izņemot, ja tām ir teritorīālas iestādes vai struktūrvienības, kurām pēc iespējas nodod to rīcībā esošo kustamo mantu;

✓ rajona pašvaldībai piederošs vai piekrītos nekustamais īpašums un no tā izrietos tiesības un saistības piekrīt tai vietējai pašvaldībai, kuras administratīvā teritorijā tas atrodas;

✓ ja rajona pašvaldībai piederošs vai piekrītos nekustamais īpašums un no tā izrietos tiesības un saistības piekrīt tai vietējai pašvaldībai, kuras administratīvā teritorijā tas atrodas;

✓ ja rajona pašvaldībai piederošs vai piekrītos nekustamais īpašums un no tā izrietos tiesības un saistības piekrīt tai vietējai pašvaldībai, kuras administratīvā teritorijā tas atrodas;

● nekustamais īpašums piekrīt pēc iedzīvotāju skaita lielākajam novadam atbilstoši

iedzīvotāju reģistra datiem;

● rajona pašvaldības iestāde un tās valdījumā vai turējumā esošais rajona pašvaldībai piederošs vai piekrītos nekustamais īpašums piekrīt pēc iedzīvotāju skaita lielākajam novadam atbilstoši ledzīvotāju reģistra datiem. Šajā gadījumā reorganizācijas plānā var lemt arī par kopīgas iestādes izveidošanu;

✓ no rajona pašvaldības līgumiem izrietos tiesības un saistības pārņem tā vietējā pašvaldība, kuras administratīvā teritorijā ir līguma izpildes vieta;

✓ saistības un manta, kas iegūta, īstenojot noslēgtos līgumus par Eiropas Savienības un citu finanšu instrumentu finansējuma vai līdzfinansējuma piešķiršanu, nav dalāma, un tās pārņem tā vietējā pašvaldība, kuras teritorijā ir līguma izpildes vieta. Ja līguma izpildes vietas ir vairākas, saistības un manta pārņem tā vietējā pašvaldība, kuras teritorijā ieguldīta lielāka finansējuma daļa;

✓ rajona pašvaldības institūciju pamatdarbības finansēšanai finansējuma apjomu 2009. gadā nevar samazināt, salīdzinot ar 2008. gada rajona pašvaldības budžeta izdevumiem attiecīgajai institūcijai pamatdarbības nodrošināšanai;

✓ tiesības un saistības, kuras izriet no rajona pašvaldības iestādes darbības nodrošināšanas, pārņem reorganizācijas plāna noteiktā vietējā pašvaldība, kurai iestādi nodod.

Ja vietējo pašvaldību priekšsēdētāji neiekrit atsevišķu institūciju, mantas, finanšu līdzekļu, tiesību un saistību pārņemšanai, tad to norāda reorganizācijas plānā.

Rajona pašvaldība kā kapitāla daļu turējis attiecīgajā kapitālsabiedrībā pieņem lēmumu par rajona pašvaldībai piederošo kapitāla daļu vai akciju nodošanu vietējām pašvaldībām vai plānošanas reģionam saskaņā ar likumu «Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām».

Izstrādāto Reorganizācijas plānu pieņem un nosūta RAPLM likumā noteiktajā kārtībā. Vienlaikus ar reorganizācijas plānu rajona pašvaldība nosūta arī informāciju par nepieciešamo mērķdotāciju 2010. gada rajona pašvaldības pārskatu sagatavošanai 2010. gadā un citiem izdevumiem aprēķinam.

Ministrija izvērtē reorganizācijas plānu un sniedz atzinumu rajona padomei par tā atbilstību normatīvo aktu prasībām ne vēlāk kā divu mēnešu laikā.

Reorganizācijas plāns ir saistošs vietējām pašvaldībām un plānošanas reģioniem, attiecībā uz kuriem tas pieņemts.

PREIĻU NOVADA DOMĒ

4. septembrī tika sasaukta Preiļu novada domes ārkārtas sēde. Vairāki no darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem bija aktuāli un nevarēja gaidīt kārtējai sēdei nolikto datumu.

Veidos līdzvērtīgas zemes kompensācijas fondu

Saskaņā ar šī gada 19. maijā apstiprināto Ministru kabineta noteikumu «Līdzvērtīgas zemes kompensācijas fondu izveidošanas kārtība, kā arī kārtība, kādā aprēķina bijušā zemes īpašuma vērtību, kādā tā bija 1940. gada 21. jūlijā, un kārtību, kādā tiek piešķirta līdzvērtīga zeme bijušajiem īpašniekiem vai viņu mantiniekim» 39. punktā noteikto, ka līdzvērtīgas zemes kompensācijas fondu izveido ar pašvaldības lēmumu triju mēnešu laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, Preiļu novada domes deputāti nolēma, ka šāds līdzvērtīgas zemes kompensācijas fonds

veidojams arī Preiļu pilsētā.

Uzņēmums pretendēs uz Kohēzijas fonda līdzfinansējumu

Pamatojoties uz Preiļu novada domes šī gada 12. aprīļa sēdes lēmumu «Par ūdenssaimniecības infrastruktūras projektu» un citiem dokumentiem un likumiem, pieņemts lēmums iešķirt SIA «Preiļu saimnieks» tiesības pretendēt uz Kohēzijas fonda līdzfinansējumu aktivitātes «Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000» realizāciju.

Saskaņoja karavīru pārapbedīšanas procesu

Pamatojoties uz 25. augustā saņemto Brāļu kapu komitejas vēstuli, kurā bija izteikts līgums atļaut pārapbedīt Sarkānas armijas 13 karavīru mirstīgās

Dzīve ir pārāk īsa, lai kaut dienu dzīvotu tā, kā nesaka sirds

Intervijas virsrakstā likti vārdi, ko jaunā ārste, preiļniete ALDA URTĀNE izvēlējusies par savu moto.

Uz interviju SIA «Preiļu slimnica» ginekoloģijas nodaļā Alda iesteidzas aša, vitāla un dzivespriecīga. Uz vienas rokas — mazā meitiņa Paula, otrā — klēpjulators. Nepateikt, ka aiz muguras darba diena ar vairākām operācijām Rīgas slimnīcā un tālais ceļš no galvaspilsētas pašai pie stūres, bet priekšā — nakts dežūra un divas darba dienas Preiļu slimnīcā.

— Vai kopā ar meitu ceļu mērojāt no Rīgas, vai arī satikties kaut kur te — Preiļos?

— Nē, nē. Mēs atbraucām kopā, tieši no manas otrās darba vietas — Rīgas 1. slimnīcas. Sanāca aizkavēties, jo vajadzēja veikt vienu iepriekš neparedzētu operāciju. Meitiņa pie šadas ceļošanas pieradusi jau gandrīz kopš divu nedēļu vecuma. Mēs bieži kaut kur dodamies abas kopā. Lasām studentiem lekcijas, vadām nodarbibas, ejam uz koncertiem. Nē, nepārprotiet, — bērns pa dienu laiku pavada ar auklīti, bet es daudz strādāju ari vakara stundās, un tad Paula ir kopā ar mani. Esmu pārliecīnāta, ka bērnu attīstībā ļoti svarīgi ir pēc iespējas vairāk laika pavadit ar vecākiem. Bērnā tas uz visu mūžu rada stabilitāti, drošību par sevi, pašpārliecību.

Protams, šeit, Preiļos, viņa ciemosies pie vecmāmiņas un vectētiņa.

— Vai jūs pati atceraties to laiku, kad sākāt «dakterēt» lelles vai ko citu?

— Līdz kādai 11. klasei nevēlejos savu dzīvi saistīt ar medicīnu, bet vecāki (tētis — ginekologs, mamma — ausu, kakla un deguna ārste) mani pamazām pie šadas domas pieradināja. Vecāki daudz strādāja, un bērnībā mēs ar vidējo māsu bijām ļoti patstāvīgas. Mana māsa tagad ir pabeigusi juristus, Londonas universitātē studē cilvēktiesības, bet pašlaik gan dzīvo un strādā Nepālā. Trešā, jaunākā māsa mācās gimnāzijā.

Spilgtākās bērnības atmiņas saglabājušās no sešu gadu vecuma, kad vecāki mani un vidējo māsu sāka nemt lidzi braucienos uz kalniem, — uz Krimu, uz Moldāviju, kur tie ir zemāki. Pēc tam nāca arī lielāki — Kaukāzs un citi.

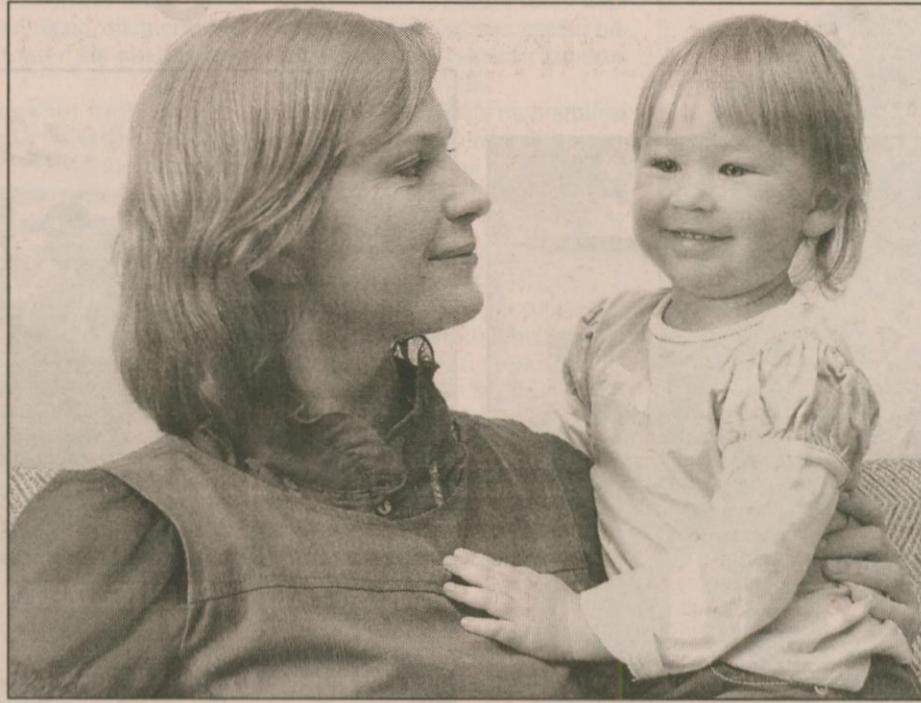
— Kļūt par dakteri nozīmē mācīties daudzus daudzus gadus. Bet jauniem cilvēkiem mūsdienās gribas visu — augstskolas diplomu, sākt strādāt, pelnit — daudz ātrāk.

— Jā, šī specialitāte prasa ilgu mācišanos. Pirmos sešus gadus visi topošie ārsti mācās kopā. Pēc tam saņem diplomu un izlemj, kādā jomā specializēties. Vai arī vispār pēc sestā kursa aiziet prom no medicīnas.

Bet rezidentūras laikā ārsti specializējas vienā nozarē, un tas ilgst no četriem līdz septiņiem gadiem. Vai tas ir ilgi? Pieņemējam, ķīnā pirmajā posmā jāmācās astoņi gadi, apgūstot gan tradicionālo, gan arī netradicionālo ārstniecību, jo tās viņu valstī nav atdalāmas.

Latvijā ārstus sagatavo divās augstskolās, es studēju P.Stradija Universitātē. Mani kursabiedri bija Rīgas labāko ģimnāziju absolventi, es vienīgā no lauku rajona ar salīdzinoši zemu izglītības līmeni, kaut arī biju absolvējusi ģimnāziju, kur mācību laikā biju pirmajā labāko audzēķu desmitniekā. Pirmo pusgadu veltīju tam, lai pānāktu pārējos. Katru dienu no galvas vajadzēja iemācīties apmēram 25 — 30 lappuses teksta latīņu valodā. Pēc tam smadzes tiks labi ietrenējās, ka pietiek ilzlasīt divas trīs reizes, lai zinātu. Tas norūdija raksturu, vienīgi druskai bija žēl privātās dzīves. Bijušie skolas biedri izklaidējās, bet es un mana klasesbiedre Eva Petrāne, kas arī studēja medicīnu, mācījāmies.

Maksa par studijām ir milzīga, tomēr

● Man ir ļoti svarīgi visu laiku mācīties un sevi attīstīt vismaz tādā pašā tempā kā līdz šim, par sevi teica jaunā, daudzsolosā ārste, ginekoloģijas speciāliste Alda Urtāne. Meitiņa Paula māmiņas centienus atbalsta, savā bērna burvībā dāvinādama visjaukākos brižus. Foto: A.Šņepsts

tiem, kas izvēlas studēt medicīnu, ir daudz reālāk nekā citās augstskolās tikt budžeta grupā.

Atceros savu pirmo nodarbību anatomicumā. Ieradās pasniedzēja, izcili gudra speciāliste, kas savā laikā mācījusi arī manus vecākus, un ar slaidu vēzienu uz apaļa galda uzlidināja veselu sauju skriemēlu ar rīkojumu — salieciet. Kaut ko mēģinājām sacīlāt, protams, — nepareizi, bet viņa mums, — nu, ko jūs, kolēģi!!, pat skriemēlus nemākat salikti! Tāda bija arī visu mācībspēku nostādne, sak, jūs vēl neesat nekas, jums ļoti daudz jāmācās, un varbūt pāris no jums arī kļūs par ārstiem. Tā patiesā arī bija — nācās ārkārtīgi daudz mācīties, lai sevi pierādītu. Apmēram viena trešdaļa no mūsu grupas atsījās, bet no tiem, kas beidza, liela daļa medicīnā tomēr nestādā.

Droši vien arī es medicīnu otrreiz vairs neizvēlētos. Šis darbs ir gandrīz vai sava veida sadomazohisms, un to, ar retiem izņēmumiem, izjūt gandrīz visi šajā nozarē strādājošie. Latvijā ir milzīgs ārstu trūkums, un darbu piedāvājums tik liels, ka nespēj to aptvert. Savukārt samaksa nav adekvāta. Lai spētu labi nopelnīt, jāstrādā vismaz trijās darba vietās. Ja tuvākajā laikā nekas nemainīsies, medicīnas sistēma sāks brukt, un slimnīcas nāksies slēgt.

Rezidentūras laikā strādājam slimnīcā pieredzējušu speciālistu vadībā, pievēršamies arī zinātnei. Bet viss pārējais saistīts ar pašiniciatīvu, — cik esi gatavs mācīties, tik tev arī tiek dots. Rezidentūru var iziet tikai Rīgā, no nākošā gada — arī Liepājā. Pašlaik arī Preiļu slimnīca cinās par tiesībām, lai iegūtu statusu, kas dod apmācītājiem ārstus rezidentūrā.

Ārsta atbildiba ir ļoti smaga. Tā ir atbildiba par cilvēka dzīvību. Un tomēr arī ārsti ir tikai cilvēki, un arī viņi kļūdās, tāpēc šo profesiju nevar apgūt virspusejī. Kopumā cilvēki, kas strādā medicīnā, ir ļoti izglītoti, vienīgi stipri pārguruši, īpaši Rīgā, un bez dzivesprieka dzirkstelēties acis. Sevišķi smagajās specialitātēs, kā, piemēram, reanimatologijā, kirurgijā. Cilvēki sāk noturlinātītes, zaudē spēju spriest racionāli.

Rezidentūrā man vēl atlikuši divi gadi. Taču šogad iestājos doktorantūrā, kur man jāmācās vēl četri gadi.

Pa šo laiku esmu absolvējusi arī Rīgas Tehniskās universitātes Ekonomikas vadības fakultāti. Paralēli medicīnas studijām neklātienē pa sestdienām svētdienām mācījos Tehniskajā universitātē.

Pašlaik strādāju arī P. Stradija Universitātē, 4. — 5. kursu studentiem pasniedzu-

zācījas pasūtījuma ieviešam Latvijā, un tā ir daļa no manas doktora disertācijas. Sievietes tiks aicinātas bez maksas veikt dzemes kākla izmeklēšanu. Pašlaik par šo tēmu gatavoju referātu, ar ko uzstāsos oktobri notiekošajā Latvijas ginekologu kongresā.

Dzīve piedāvā tik daudz iespēju, ka būtu grēks tās neizmantot.

— Vai ginekoloģiju izvēlējties tēta iespaidā?

— Tētis man vienmēr ir bijis virieša ideāls. Un ginekoloģiju patiesām izvēlējos viņa iespaidā, man tā arī patīk, kaut reizēm fiziski smagi izturēt ilgās operācijas trīs — četru stundu garumā. Pašlaik Rīgas slimnīcā, kur strādāju, mēdz būt pa četrām — piecām operācijām dienā. Tāpēc domāšu par vēl šaurāku specializāciju šini jomā.

Mēs ar tēti ļoti daudz konsultējamies. Viņam ir milzīga dzīves pieredze, viņš ir izcili gudrs ginekologs. Savukārt es ar viņu dalos zināšanās par jaunākajiem sasniegumiem šajā jomā.

— Pats skaistākais brīdis ginekologam, droši vien, ir tas, kad pasaule ierodas jauna dzīvība?

— Tas ir pats skaistākais un pats traģiskākais reizē. Ja ar mazo kaut kas nav kārtībā, ārstam to ir visgrūtāk pārdzīvot. Dzemības kā tādas ir visneparedzamākais process, kas no ideāla sākuma uz traģiskām beigām var mainīties dažu minūšu laikā. Strādāt dzemību nodajā ir ļoti liels stress. Tāpēc visā pasaule stipri izjūtams dzemību speciālistu trūkums, un arī latviešu ārstus aicina uz visām malām un sola maksāt lielu algu. Bet katram dzemību speciālistam pasaule blakus ir viens jurists, kas ārstu pārstāv tiesas procesos, un arī Latvijā pamazām uz to virzās.

Bet kopumā visi cilvēki kļūst slimāki, jo mikrobi un baktērijas tagad ir ļoti «gudri», un reizēm tāda infekcija, kas pirms gadiem desmit izraisītu vien klepu, tagad sievieti novēd kapā. Organismi arī kļuvuši vāji stipru zāļu un ķīmisko produktu lietošanas rezultātā. Arī dzemības kļuvušas daudz sarežģītākas, jo daudzas sievietes dzīvo piesārņotā vidē un vairs nav tik izturīgas.

Nākas palidzēt arī citu valstu sievietēm. Tikumi un morāle katrā valstī savādāki, un, piemēram, no Spānijas vai Polijas uz Latviju brauc izdarīt abortus. Ārstam jaujas dzīvības iznīcināšana ir psiholoģiski smaga, bet no otras pusēs, — ja medīķis atteikšies, sievietes to darīs nelegālā veidā, kas bieži vien var beigties ar viņas nāvi. No Āzijas valstīm, kur stingri tiek prasīts, lai sieviete laulībā stātos nevainīga, pretējā gadījumā vīrs viņu pēc kāzām var izdzīt no mājas, atstāt bez pajumtes, bez līdzekļiem iztikai, «sagrēkojušās» pie mums brauc, lai medicīniskā ceļā atjaunotu jauņības zīmi.

— Jūs savā karjeras veidošanas ceļā jau esat tik daudz sasniegusi, ka neiederas jautājums, vai savu nākotni saistīsiet ar Preiļiem?

— Grūti uz to atbildēt. Laikam jāteic tā, — nekad nesaki nekad. Es nezinu, kas notiks pēc pusgada, pēc diviem. Varbūt būs iestājies tik liels pārgurums, ka gribēsies kaut ko mierīgu. Preiļos cels jaunu slimnīcu, tā varētu kļūt par slimnīcu ar apmācības tiesībām. Arī dzemību nodaja šeit attīstās tādos ātrumos, kā neviena cieta Latvijā.

— Pirms gadiem desmit «Novadnieks» priečājās par jums kā par titula «Mis Preiļi '98» ieguvēju Preiļu skaistuma konkursā. Ko jums deva šī uzvara?

— Tas bija lūzuma punkts manā dzīvē. Pēc šī konkursa, kam gatavojoties, tik daudz iemācījos — pareizu stāju, uzvešanu, gērbšanos, es noticēju sev, cēlās mana pašapziņa, un mana karjera ļoti strauji aizgāja uz augšu.

L.Rancāne

Zemessargi sprienda par attīstību un demonstrēja militāro sagatavotību

Turpinājums. Sākums 1. lappuse.

● Zemessargu gājienu sveica komandējošais sastāvs un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs (otrs no labās).

● Vienuviet visi Zemessardzes bataljonu karogi.

● Gan lieli un mazi stiprā dzimuma pārstāvji izrādīja neviltotu interesiju par moderno ekipējumu, bet dāmas — ko tur slēpt — ne vien par militāro tehniku, bet arī par brašajiem zemessargiem formas tērpos.

● Ar smagajiem armijas zābakiem kājās nebija viegli piemēroties meiteni vieglajiem soļiem, tomēr zemessargi rādīja, ka arī polka viņiem nav sveša.

Foto: A. Šņepsts

Ar dzīvesprieku un tautasdziešumu bagāts mūžs

Kā «Novadnieku» informēja sabiedrisko attiecību speciāliste Livānu novada domē Ginta Kraukle, skaistu un apaļu jubileju šomēnes svin Livānu novada folkloras kopas «Turki» dalībniece, vienmēr gaisā un optimistiskā Paulīna Voitiņa.

Tieši viņas dārzā audzētās turku pupas ir neatņemama folkloras kopas atraktīvo šovu sastāvdaļa. Bet Paulīna pati — neaizvietojama kolektīva dvēseles daļina. 6. septembrī Zundānu tautas namā Paulīnu no sīrds sveica viņas draugi folkloristi, Turku pagasta un Livānu novada domes pārstāvji.

Paulīna Voitiņa dažādos pašdarbības kolektīvos dzied jau 42 gadus. Sākumā tie bija vokālie ansamblī, bet nu jau 29 gadus Paulīna dzied Livānu novada folkloras kopā «Turki», kura sākot-

nēji tika dibināta kā Zundānu etnogrāfiskais ansamblis, bet, pievienojoties arvien lielākam dalībnieku skaitam, pārauga folkloras kopā.

Paulīna ir liela optimiste, kura apgalvo, ka dziedāšana palīdz saglabāt veselību un možu garu. Viņa ir viena no trim turku pupu audzētājām, ar tām dārzā piestādītas malu maliņas. Ikkatrā uzstāšanās reizē klausītāji tiek cienāti ar šo latvisko gardumu.

Paulīnai ļoti labi padodas iejušties dažādos tradicionālo masku tēlos. Nu jau pāris gadus viņa ir nepārspēta Velna lomas atveidotāja masku festivālos un citos gadskārtu pasākumos. Šajā maskā viņa tīkusi daudz fotografiata, attēls bijis publicēts uz vairāku avīžu un žurnālu vākiem.

Paulīna ir izaudzinājusi trīs bērnus, un visi trīs jau no skolas gađiem bijuši naski uz dziedāšanu,

darbojušies dažādos pašdarbības kolektīvos. Divi no viņiem — meita Skaidrīte un dēls Juris dzied kopā ar mammu folkloras kopā «Turki». Reizēm viņiem pievienojas arī dēls Valdis, kurš lielās aizņemtības dēļ nevar to darīt regulāri. No trim Paulīnas mazbērniem folkloras kopā dzied arī mazmeita Iveta, tautas tradīcijas tiek turpinātas jau trešajā paaudzē. Kā atzīst kopas vadītāja Terēzija Rubene, ir liels gandrījums un prieks sagādāt svētkus tik saulainam cilvēkam, kāda ir Paulīna!

● Tāda ir viņas būtība — sejā allaž gaišs smaids un sirdi labestība — Paulīna Voitiņa (no labās) kādā no daudzajām uzstāšanās reizēm. Kopā ar Paulīnu viņas māsa Filimonija Māsāne.

Pirmklasniekus skolas sagaida ar siltām pusdienām

Piešķirtā valsts dotācija pirmklasnieku ēdināšanai – 80 santīmi dienā skolas pusdienām – bērnu ģimenēs, skolās un pašvaldībās uzņemta pozitīvi.

Savukārt lauku skolās, kurās līdz šim bērnu pusdienas izmaksāja ievērojami mazāk, pavāri nopūlas ar kalkulēšanu, lai pusdienām iztērētu visu piešķirto summu, bet nedaudz lielākie bērni – otrklasnieki un pirmklasnieki nesaprot, kāpēc viņu porcijas atšķiras.

Meklē optimālo risinājumu

Vārkavas pamatskolas direktore Skaidrīte Medne stāstija, ka iepriekšējā mācību gadā maksa par pusdienām bija 30 santimi dienā, ko sedza vecāki, izņemot trūcīgo ģimeņu un aizbildnībā paņemtos bērnus. Viņu ēdināšanu apmaksāja pašvaldība. Arī jaunajā mācību gadā maksa par skolas pusdienām pagaidām nav mainījusies. Tāpēc jutama liela atšķiriba pirmklasnieku un pārējo skolēnu ēdināšanā. Pirmklasnieki bez zupas, otrā ēdienu un komposta vai tējas pusdienās saņem arī kādu augli – banānu, bumbieri vai arī saldos sierīnus. Pavāriem kļuvis vairāk darba tieši dokumentācijas kārtos, jo pirmklasnieku ēdienkartei vajadzīga atsevišķa kalkulēšana, atskaites. Daži ēdienu jāgatavo arī atsevišķi. Piemēram, kartupeļus visai ēdāju saimei skolas pavāres izvāra vienā katlā, bet, kamēr lielākajiem top galas mērce, četriem pirmklasniekiem atsevišķi gatavo gabaliņos sagrieztu gaļu.

Vārkavas pamatskolas 1. klasē šogad mācās četri skolēni, tā ir apvienota kopā ar 2. klasi. Jau 1. septembrī direktore vecākiem un skolēniem izskaidrojusi, ka mazajiem bērniem pusdienas būs bagātīgākas nekā pārējiem, tomēr skolēnu un vecāku vidū tagad ir daudz pārrunu par to, ka bērniem ēšanas ziņā nevajadzētu izjust atšķirības. Tieka meklēti risinājumi, teica direktore, tāpēc skolā novietota aptaujas kastīte, kurā visu septembri varēs iemest zimites ar priekšlikumiem attiecībā uz ēdināšanu. Iespējams, ka tiks risināts jautājums par dažādiem piedāvājumiem, piemēram, bērni varēs izvēlēties arī dārgāku pusdienu komplektu. Septembrī cenas vēl ir vecās, bet jau oktobrī par tām būs jāmaksā vairāk.

Kamēr skolas vadība un vecāki spriež, kā samazināt atšķirību starp pusdienu porcijs, mazie pirmklasnieki cīnās ar ēdienu šķīvjiem. Ne vienmēr visu varot pieveikt, bet augļus uz šķīvja gan uzņemot ar labpatiku. Žēl, ka valsts neatrada iespēju ap-

● Lai bērni augtu veseli, gudri un skaisti, arī ēdienam jābūt garšīgam un veselīgam. Foto: A. Šņepsts

maksāt piecgadīgo un sešgadīgo bērnu ēdināšanu, teica direktore, jo par pirmskolnieku pusdienām maksā vecāki, un viņi ēd to pašu, ko pārējā skolas saime. Gan pērn, gan šogad ieviesta tāda kārtība, ka vienā starpbrīdi piecgadīgi — sešgadīgi bērni apēd zupu, bet nākamajā — otro ēdienu. Citādi ar porcijām netiktu galā.

Jāņem vērā, ka mūsu pašvaldība, stāstīja Skaidrīte Medne, no sava budžeta sedz visus izdevumus, kas saistīti ar ēdināšanas bloka uzturēšanu, kā arī pavāru algām. Ja bērnu ēdināšana būtu nodota kāda uzņēmuma ziņā, šie izdevumi būtu iekļauti ēdienu cenā. Viņa arī atzinīgi vērtēja iespēju dārzenus iepirkst no dažiem vietējiem zemniekiem, kas šim nolūkam sagādājuši visas nepieciešamās atlaujas. Pērkot no vietējiem, izmaksā lētāk. Žēl vienīgi, ka lidzīgi neizdodas nokārtot piena produktu iegādi. Zemnieku saimniecības nevēlas ik mēnesi veikt pa četrām papildus analizēm tikai tāpēc, lai piena produktus varētu pārdot skolai, jo tās patēriņš ir samērā mazs.

Launagā — jogurts, auglis vai smalkmaizīte

80 santīmi pirmklasnieku pusdienām lauku apstākjos ir par daudz, bērni nevar pieveikt tik lielu porciiju, stāstīja Riebiņu vidusskolas direktore Ineta Anspoka. Sajā skolā ieviesta kārtība, ka pusdienreizē visiem skolas bērniem ēdiens ir vienāds,

savukārt, lai pirmklasnieku ēdināšanai būtu iztērēta visa viņiem atvēlētā dienas summa, tiek paredzēts launags. Mazajiem skolnieciem tiek piedāvāti augļi, jogurts vai bulciņas.

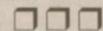
Riebiņu vidusskolā kopīgais skolēnu skaits ir 195, trijām virtuves darbiniecēm darba apjoms ievērojams — pusdienu sagatavošana visiem skolēniem, brokastu un vakariņu pasniegšana internātā dzīvojošajiem, kā arī «Skolas piena» sadalīšana sākumskolas bērniem. Nevar vēl pieprasīt, lai 1. klasei ēdiens tiktu vārīts atsevišķos kattlos, teica Ineta Anspoka. Tāpēc visas skolas ēdināšana piemērota tām prasībām, kas attiecas uz mazajiem, piemēram, lai ēdienkartē nebūtu kūpinājumu vai cīšu. Pirmklasnieki mājās paēd brokastis, pēc otrās stundas izdzer glāzi «Skolas piena», pulksten 11.20 pusdieno, bet ap pulksten 14.00 saņem launagu, priečajās direktore. Sarežģītākā būšana ar dokumentācijas kārtību, jo visas pavadzīmes un citi dokumenti, kas saistīti ar pirmklasnieku ēdināšanu, jānoformē atsevišķi. Dienā apēd pusklaipiņu maizes, sanāk, ka pavadzīme jāraksta par puskukulīti. Pavāres jau septembrī piedālīšoties kursos, kuros pirmklasnieku ēdināšana un dokumentācijas normēšana atbilstoši normatīviem tikšot izskaidrota smalkāk. Tas ir vajadzīgs, jo nākamgad, ja valdības attieksme nemainīs, par valsts budžeta līdzekļiem tiks ēdināta arī otrā klase, un viss jādara atbilstoši.

stoši prasībām.

Ineta Anspoka pastāstīja, ka Riebiņu vidusskolā pusdienas izmaksā 35 santīmi. 2,50 latus no kopējām mēneša izmaksām par katru bērnu sedz Riebiņu novada dome no sava budžeta, pārējo daļu – divus – trīs latus atkarībā no pusdienreizē skaita mēnesī piemaksā vecāki.

Esam izpētes procesā

Pirmklasnieku ēdināšana par valsts budžeta līdzekļiem ir apsveicama, bet atskaitu gatavošana ir pārāk apjomīga un laikītilpīga, nemit vērā, ka mums ir tikai deviņi pirmklasnieki, teica Jaunsilavas pamatskolas direktore Janīna Usāre. Pašlaik vēl neesot atrasts optimālais risinājums jaunāko skolēnu ēdināšanā. Uzņēmumi nevēlas noslēgt līgumus par tik maza apjoma produktu piegādi, bez tam arī reti kura firma piedāvā tik daudzveidīgu sortimentu, kāds atbilstoši noteikumiem nepieciešams pirmklasnieku ēdienkartē, stāstīja direktore. Nepieciešamība pēc jaunas kārtības ēdināšanas organizēšanā apspriesta arī novada domē, uz kuru bija uzaicināti arī skolu vadītāji. Jaunsilavas pamatskola līdz šim skolēnu pusdienas izmaksā 40 santīmus, tiek spriests par ceņas paaugstināšanu līdz 50 – 55 santīmiem. Jau pagājušajā gadā visu novada sākumskolu bērnu ēdināšana tika apmaksāta no pašvaldības budžeta. Pašlaik tiek mēģināts arī vecāko skolēnu ēdienkartī piedzīnīt. 1. klases ēdienkartei ar tendenci uz veselīgāku uzturu, tas atvieglos produktu iepirkšanu. Sakarā ar to, ka pusdienās bērni nespēj pievarēt porcijas par 80 santīmiem, 1. klases skolēniem tiek pasniegts arī launags. Varbūt turpmāk meklēsim kādu jaunu risinājumu, piemēram, 1. klasi ēdināsim citā starpbrīdi, lai pārējiem skolas bērniem nekremt, ka viņu porcijas ir pieticīgākas, teica Janīna Usāre.

Aptaujājot skolas, noskaidrojās, ka Bērnu un ģimenes lietu ministrijas sagatavotie noteikumi «Valsts budžeta līdzekļu pašvaldībā pamatzglītības iestādēm skolēnu ēdināšanai aprēķināšanas, piešķiršanas un izlietošanas kārtība un apmērs» ir sagādājusi jaunas rūpes. Neviens pirmklasnieks vairs nepaliks ar tukšu vēderu, bet dažā labā nelabvēlīgā ģimenē brīvpusdienas un garšīgais ēdiens varbūt bērniem būs galvenais stimuls tomēr doties uz skolu.

Sagatavoja L.Rancāne

Līvānu mākslas skola paplašināsies

Līvānu mākslas skola ieguvusi jaunu ēku Rīgas ielā 2g, kurā pašlaik notiek rekonstruktīvās darbi. Skolas paplašināšana nodrošinās kvalitatīvu esošo mācību programmu izpildi un dos iespēju atvērt jaunas programmas, kā, piemēram koķa, metāla un keramikas dizaina programmas, «Novadniekiem» stāstīja Līvānu mākslas skolas direktore Valija Rusiņa. Tās varētu ieinteresēt arī zēnus, jo līdz šim viņu skolā ir mazāk nekā meiteņu. Jaunajās telpās paredzēti arī darba kabineti administrācijai, zāle svīnībām, jo skolā līdz šim tādas nebija. Mūžizglītības programmas ietvaros varēs realizēt arī jaunas mācību programmas pieaugušajiem. Direktore stāstīja, ka administrācija uz jaunajām telpām pārcelsies šī gada beigās vai jaunā gada sākumā, bet mācību process šajā mācību gadā turpināsies vēl vēcājās telpās. Grupas šim gadam nokomplektētas, stundu sarakstu gada vidū nevarēs izmainīt, tāpēc reāli jauno telpu apsaimniekošana pilnībā sāksies tikai ar nākamo mācību gadu, atzīna direktore.

Ēkā, kas tagad pieder mākslas skolai, iepriekš atradās veikals. Nams nopirkts par rajona padomes piešķirtajiem līdzekļiem, jo pati mākslas skola ir rajona padomes mācību iestāde. Gribas cerēt, ka arī Līvānu novada vadības attieksme pret mākslas skolu būs labvēlīga, uzsvēra direktore, jo reģionālās reformas rezultātā iestāde, visticamāk, nonāks Līvānu

● Līvānu mākslas skolas pedagoģi un audzēknji priečājas par skolas īpašumā nonākušo ēku Rīgas ielā 2g, kurā pašlaik notiek rekonstruktīvās darbi. Foto: A. Šņepsts

novada pārziņā.

Jaunais mācību gads skolā aizritēs ar 20 gadu jubilejas zīmi. Atzīmējot jubileju, ieplānotas plašas iestādes. Piemēram, novembrī iecerēta plaša galvenā mākslas skolas absolventu un pedagogu darbu izstāde jaunajā ēkā.

L.Rancāne

Būs iespēja saņemt velosipēdista tiesības

Jau vairākus gadus Līvānu novada dome aktivizē vietējo sabiedrību aktivām dzīvesveidam, septembrī organizējot Mobilitātes nedēļu, kad ikviens aicināts uz darbu un skolu doties ar velosipēdu vai kājām. Iedzīvotāju vidū īpaši populāra ir iespēja bez maksas nokārtot velosipēdista eksāmenu un iegūt tiesības tā vadīšanai.

Kā informē pasākuma koordinatore, domes investīciju un attīstības daļas tūrisma organizatore Astērija Vucēna, Mobilitātes nedēļas ietvaros no 16. līdz 22. septembrim dažādās akcijas notiks novada skolās, savukārt 18. septembrī jau no plkst. 11.00 Līvānu inženieretehnoloģiju un inovāciju centrā (Domes ielā 3, Līvānos) būs iespēja kārtot velosipēda vadītāja eksāmenu. Šo iespēju ikvienam bez maksas piedāvā Līvānu pašvaldība sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju (CSDD). Līvānu inženieretehnoloģiju un inovāciju centā no plkst. 10.00 būs iespēja apmeklēt arī apmācību kursus, ko par maksu piedāvā mācību firma «BUTS». Tomēr iedzīvotāji vajadzīgās zināšanas var apgūt arī pašmācības ceļā un bez maksas, izmantojot CSDD mājaslapā pieejamo testu.

A. Vucēna atgādina, ka arī autovadītājiem 18. septembrī būs iespēja saņemt velosipēdista vadītāja aplieci, šādā gadījumā šoferišiem būs jāaizpilda tikai anketa, ko varēs izdarīt jau no plkst. 11.00. Pērn velosipēdista tiesības vēlējās iegūt vairāk kā 150 interesenti, un arī šogad interese varētu būt liela. Jāatceras tikai, ka līdz jānem pase vai dzīmšanas aplieci (bērniem), kā arī viena fotokartiņa. Velosipēdista tiesības var iegūt no 12 gadu vecuma.

Tieslietu ministrijas sagatavotā instrukcija pieļauj slepenu un politiski motivētu KNAB priekšnieka izvēles kārtību

Pēc iepazīšanās ar Tieslietu ministrijas (TM) sagatavoto instrukciju «Kārtība, kādā ierosina ieteikt iecelšanai amatā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieku», Sabiedrība par atklātību *Delna* 1. septembrī nosūtījusi vēstuli ministru prezentam Ivaram Godmanim, aicinot neapstiprināt šo instrukciju, jo tajā paredzētais KNAB priekšnieka izraudzīšanas process neatbilst premjera paša iepriekš atbalstītajiem KNAB priekšnieka izvēles principiem, process plānots slepens, tajā nav paredzēta caurskatāma kandidātu salīdzināšana un vērtēšana, atbildība par KNAB priekšnieka amata kandidāta izvēli līdz tā apstiprināšanai valdībā un Saeimā atstāta tikai vienas amatpersonas — premjera — ziņā.

Saskaņā ar TM sagatavoto instrukciju, lai gan Ministru prezidents var uzrunāt vairākus kan-

didātus, viņš faktiski var aicināt pretendēt tikai vienu KNAB priekšnieka amata kandidātu, izslēdzot jebkuru citu, kurš vēlētos kandidēt. Vienīgie kritēriji, kuriem šīm kandidātam jāatbilst, ir KNAB likumā noteiktie — Latvijas pilsonība, latviešu un divu svešvalodu zināšanas, augstākā izglītība un pieredze, spēja saņemt pielaidi valsts noslēpumam un tas, ka persona nav bijusi sodīta un nav sadarbojusies ar bijušās PSRS vai Latvijas PSR drošības komitejām. Instrukcija paredz, ka premjers lūdz kandidātu izvērtēt Nacionālajai drošības padomei un ģenerālprokuroram, uzklausa to viedokļus un Ministru kabinetā sēdē rosina jautājumu par kandidāta ieteikšanu Saeimai. No instrukcijas nav saprotams, vai gadījumā, ja, piemēram, ģenerālprokuroram rodas iebildumi pret kandidātu, premjeram šis viedoklis jāņem vērā.

Šāda kandidāta izvēle neatbilst premjera iepriekš paustajam, ka KNAB priekšnieka amata kandidātam jāgūst Ģenerālprokuratoras, Satversmes aizsardzības biroja un Augstākās tieses atbalsts, ka viedoklis par izvirzīto kandidātu lūdzams arī Valsts kontrolei un Tiesībsargam. Tāpat instrukcija neatspoguļo premjera agrāk pausto, ka uz KNAB priekšnieka amatu izsludināma kandidātu pieteikšanās. No esošās instrukcijas arī nav skaidrs, kādā veidā tiks izvērtēta kandidāta reputācija, ko premjers Ivars Godmanis agrāk izvirzījis par būtisku KNAB priekšnieka amata kandidātu vērtēšanas kritēriju.

Nozīmīga loma KNAB priekšnieka kandidāta vērtēšanā instrukcijā ierādīta Nacionālajai drošības padomei, kuras sastāvā ir prezidents, Saeimas priekšsēdētājs, Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdētājs.

Saeimas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs, Ministru prezidents, aizsardzības ministrs, ārlietu ministrs, iekšlietu ministrs un Satversmes aizsardzības biroja direktors. Tādējādi, KNAB priekšnieka amata kandidātus izvērtēs politiskas, valdošajai koalīcijai piederošas amatpersonas un pēc būtības nav paredzēts, ka, saskaņā ar valsts prezidenta Valda Zatlera teikto, «kandidāts jāizraugās caurspīdīgā, sabiedrībai saprotamā procesā». Diskusiju par KNAB amata pretendēntu nevarēs novērot ne mediji, ne pilsoniskā sabiedrība, jo Nacionālās drošības padomes sēdes ir slēgtas un to diskusijas ir valsts noslēpums. Tādējādi KNAB priekšnieks tiktu izraudzīts slepeni un par izvirzīto kandidātu sabiedrība, iespējams, uzzinātu tikai pēc tam, kad tas jau būtu apstiprināts valdībā.

Delna atgādina, ka saskaņā ar

Nacionālās drošības padomes uzdevumiem, tā saskaņo augstāko valsts institūciju un amatpersonu īstenotu valsts politiku nacionālās drošības jomā, izskata likumā noteiktos ar nacionālo drošību saistītos plānus un koncepcijas. Tās uzdevumos nav labas pārvaldības un pretkorupcijas jautājumi, kuri, kā premjers Ivars Godmanis jau agrāk ir norādījis, ir Valsts kontroles, Tiesībsarga, Ģenerālprokurora un tiesu kompetenčē.

Delna uzskata, ka, nemot vērā labo reputāciju, ko KNAB iemanotās Latvijas sabiedrībā, kā arī zemo sabiedrības uzticēšanās līmeni valdošajai koalīcijai, premjeram vajadzētu atteikties no TM izstrādātās KNAB priekšnieka atlases kārtības un KNAB priekšnieku pēc iepriekš definētiem kritērijiem izraudzīties atklātā, caurskatāmā, salīdzināmā un sabiedrībai saprotamā veidā.

Pasts pazemina kvalitātes standartus

Vēstuļu piegāžu kvalitātes prasības tiks samazinātas, to paredz valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie grozījumi pasta noteikumos. Šobrīd Latvijā vispārējo pasta pakalpojumu sniedzējam ir noteikts gandrīz visaugstākais prioritāro vēstuļu korespondences piegādes standarts Eiropas Savienībā, tas nozīmē, ka 97% vēstuļu jāpiegādā nākamajā darbadienā pēc to nosūtīšanas. Taču Satiksmes ministrija (SM) atzīst, ka normatīvu nespēj izpildīt. Ar jaunajiem grozījumiem tiks definēti reālajai situācijai atbilstoši standarti, kas paredzēs, ka nākamās darbadienas laikā obligāti būs jāpiegādā 90% no visiem A klasses pasta sūtījumiem, bet 95% no visiem B klasses sūtījumiem būs jāpiegādā trešajā darbadienā pēc to nosūtīšanas. Grozījumi pasta noteikumos vēl jāapstiprina valdībā, bet SM mierina, ka tas nenozīmē strauju pasta pakalpojumu kvalitātes kritumu — arī šobrīd prasītās normas izpildītas netiek.

Ciršanu saskaņos ar vietējo pašvaldību

Turpmāk koku ciršana ārpus meža zemēm ipaši aizsargājamās dabas teritorijās, virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā, Baltijas jūras un Rīgas jūras liča krasta kāpu aizsargjoslā nebūs jāsaskaņo ar Valsts vides dienesta reģionālo vides pārvaldi, bet gan ar vietējo pašvaldību. Atbildīgās institūcijas maiņa iedzīvotājiem vienkāršos koku ciršanas saskaņošanu.

Izmaiņas sociālo iemaksu minimālajā summā

Plānots līdz 180 latiem mēnesi pašreizējo 150 latu vietā palielināt minimālo ienākumu summu, no kurās jāveic pašnodarbināto un brīvprātīgas sociālās iemaksas. Pēc likuma grozījumu stāšanās spēkā minimāla ienākuma summa, no kurās pašnodarbinātājiem un brīvprātīgi veicamas sociālās iemaksas, būs 2160 latu gadā. Uz laiku no 2009. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim tiks atcelts obligāto un brīvprātīgo sociālo iemaksu maksimālais apmērs. Tā kā pensijas un sociālās apdrošināšanas pabalstu apmērs ir tieši atkarīgs no ienākumiem, no kuriem veiktas sociālās iemaksas, nenosakot ienākumu maksimālo apmēru, tiek palielināts arī sociālo garantiju apjoms.

DER ZINĀT

Kaimiņu attiecības nosaka arī likums

Attiecības starp kaimiņiem pārsvarā ir saskanīgas, taču ir ne mazums gadījumu, kad par sīkumiem, piemēram, tuvu zemes gabala robežai uzceltu malkas šķūnīti vai žogam pāri pārkārušos ābeli, rodas strīdi un kašķi, kas ieilgst gadu garumā un beidzas tiesas zālē. Ja saprāšanos grūti panākt, jāatceras, ka kaimiņu attiecības regulē arī likumdošana. Latvijas Republikā to nosaka Civillikums.

legaumējet!

Civillikuma 974.p.: «Koks, kas aug uz vairāku zemu robežas, pieder kopīgiem kaimiņiem, no kuru zemes tas izaug, katram samērā ar to, cik tas stāv vai izstiepj savus zarus virs viņa zemes.»

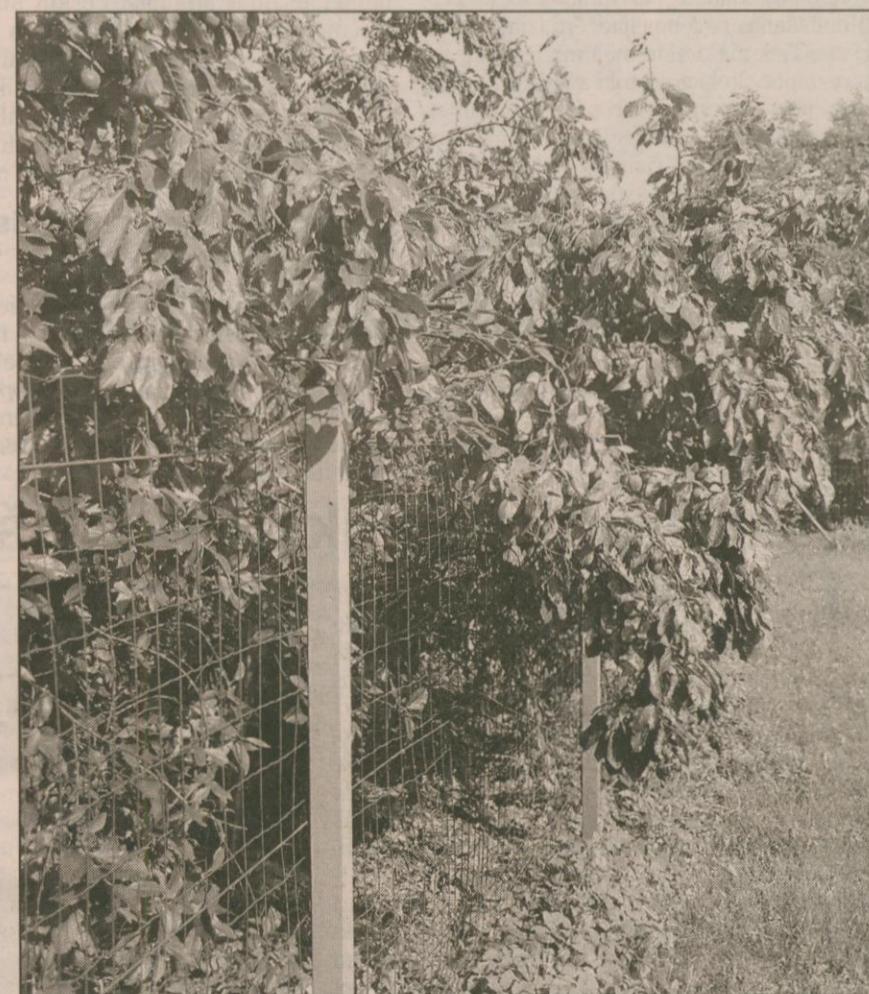
975.p.: «Koks, kas stāv pie pašas robežas, pieder tam, kura daļā stumbrs iznācis no zemes, kaut arī tā saknes stieptos kaimiņa īpašumā. Šim kaimiņam nav tiesības nocirst minētās saknes, bet, ja tās dara viņa zemei zaudējumus, viņš var prasīt no koka īpašnieka atlīdzību.»

1088.p.: «Ateju un samazgu bedres un mēslu krātuves nedrikst ierikot pie kopīgiem žogiem, mūriem un robežas, bet tām jāatrodas vismaz pusotra metra no kaimiņa robežas.»

1089.p.: «Zemes īpašniekam nav tiesības celt uz tās tādas ietaises, no kurām varētu sagrūt kaimiņam piederoša būve vai celties tai kāds cits bojājums.»

1090.p.: «Ja siena vai mūris sašķejas vai izliecas uz kaimiņa zemi par piecpadsmit centimetriem vai vairāk, tad viņam ir tiesības prasīt, lai koka īpašnieks to nocērt, bet, ja pēdējais atteicas, pašam to nocirst un paturēt sev.»

1091.p.: «Ietaisit jaunceļamās sienas logus uz blakus zemes gabala pusē drīkst tikai tad, ja šī siena atrodas ne

mazāk kā četrus metrus no robežas vai lielākā atstatumā, ja tādu prasa viejie būvnoteikumi.»

1098.p.: «Ja uz robežas augošs koks liecas pār kaimiņa īku, viņam ir tiesības prasīt, lai koka īpašnieks to nocērt, bet, ja pēdējais atteicas, pašam to nocirst un paturēt sev.»

1099.p.: «Ja koks izstiepj savus zarus virs kaimiņa zemes, tad pēdējam ir tiesības nolasīt tajos augošos augļus,

ciktāl viņš var tos aizsniegt no savas zemes, un viņš iegūst tos par savu īpašumu, tāpat kā no šiem zariem uz viņa zemes nokritušus augļus. Kaimiņš var arī prasīt, lai zarus apceīrt līdz četrarpus metru augstumam no zemes, bet, ja koka īpašnieks to nedara, tad viņš pats var nocirst zarus līdz minētajam augstumam un paturēt sev.»

Avots: LR Civillikums

Iedzīvotāju entuziasms mazo projektu gatavošanā palielinās ar katru gadu

Līvānu novada iedzīvotāju aktivitāte, rūpējoties par savu dzīves vidi, aizvien pieauga. Īpaši tas vērojams attiecībā uz iesaistīšanos mazo grantu programmā «Līvānu novada iedzīvotāji veido savu vidi 2008». Pēdējo gadu laikā ar niderlandiešu un novada pašvaldības atbalstu realizēti daudzi projekti, sakārtojot kapsētas, dievnamus, remontējot kāpņu telpas, iekārtojot laukumus kopīgai atpūtai.

Kā informēja Lolita Beča, mazo grantu programmas Līvānu novadā koordinatore, katru gadu tiek iesniegts lielāks projektu skaits nekā ir iespējams atbalstīt. Arī šopavasar iedzīvotāji sagatavoja 30 projektus, no kuriem bija jāizvēlas desmit paši labākie. To realizēšanai no KNHM tika piešķirts finansējums 4500 euro apmērā, savukārt Līvānu novada dome atvēlēja 4200 latu. Taču cilvēku skaits, kas gūs labumu no projektiem, prognozēts 12 000 (novada iedzīvotāji), kam pieskaitāmi arī 5000 ciemiņi, kas apmeklē ikgadējos pasākumus.

Projektu izvērtēšanu veica žūrijas komisija, kuras sastāvā darbojās Inga Ancāne, Līvānu novada domes galvenā arhitekte, Aija Usāne, domes priekšsēdētāja vietniece, Aivars Smelchers, izpilddirektora vietnieks, Ginta Kraukle, sabiedrisko attiecību speciāliste, Eduards Žirgžds, KNHM pārstāvis Lievārdē «Lievārdes attīstības fonds».

Kad projektu konkurss bija noslēdzies, iedzīvotāji aktīvi kērās pie darba. Jūlijā vidū Lolita Beča un Eduards Žirgžds apmeklēja visas vietas Līvānos, Rožupē un Turkos, lai pārliecinātos, kā sokas ar darbiem, brauciena laikā tiekoties ar vietējiem koordinatoriem un darba grupu pārstāvjiem. Cilvēkiem acīs mirdzēja prieka dzirkstelites par savu paveikto, «Novadniekam» stāstīja Lolita Beča, kaut arī jūlijā viesuvētra vienam otram iesāktajam darbam bija kaitējusi. Vienlaikus daudz tika runāts par turpmākajām iecerēm, lai papildinātu jau realizēto. Bet tam atkal vajadzīgi lidzekļi.

Tagad visi desmit projekti jau realizēti. Iniciatīvas grupa «Optimisti», ko koordinēja Biruta Batarāga, daudzdzīvokļu mājai Rožupē, Dārza ielā 6, veikusi kāpņu telpas remontu. Ilonas Pastares vadībā iniciatīvas grupa «Kamēr vari, tīkmēr dari!» veica Rožupes pagasta Puduļu kapu sakopšanu un ūdenskrātuvēs ierīkošanu. Savukārt projektu «Kivlenieku kapu kapličas būvniecība» Rožupes pagastā sekmīgi realizēja iniciatīvas grupa «Piederigie» kopā ar koordinatori Česlavu Pastari.

Līvānos tapis «Auglibas koks». Tas ir iniciatīvas grupas «Rakstīsim pirmos vārdus uz jūsu baltās lapas kopā» un tās vadītājas Silvas Podnieces darba rezultāts. Iniciatīvas grupa «Mēs - Rožupei» Rimas Livmanes vadībā sakopa Feimankas upes gultni un krastus Rožupes pagasta estrādes teritorijā, bet grupa «Saimnieki» renovēja garderobi Lāčplēša ielā 28. Šo projektu koordinēja Mārite Vilcāne.

Kultūras dārzu Līvānos izveidoja grupa «A-Zart» kopā ar Inesi Eniņu, kas koordinēja projektu, bet Laimiņas skolas apkārtnes sakopšanas projektu bija izstrādājusi Ināra Jačmenkina un viņas palīgi — grupa «Mēs par sakoptu vidi». Turku pagastā aktīvi darbojās grupa «Gaini», realizējot Arta Kirilova koordinēto projektu «Nāc un piedalies», kā arī «Draudzīgie kaimiņi», kas Kristīnes Kirilovas vadībā parūpējās par daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpas remontu.

L.Rancāne

Piespiedu darbs – paša un sabiedrības labā

Piespiedu darbs kā sods sabiedrībā tiek vērtēts dažādi. Daļa uzskata, ka ar likumpārkāpējiem vajag būt stingrākiem un visus bez iznēmuma sēdināt cietumā, citi ir pārliecināti, ka tieši darbs sabiedrības labā ir vissvētīgākais gan vainīgajam, gan apkārtējiem. Pie pēdējā viedokļa piekritējiem ir Valsts probācijas dienesta Preiļu teritorīlās struktūrvienības vecākā referente RITMA VIGULE.

Piespriež par mazāk bīstamiem nodarījumiem

Probācijas dienesta speciāliste pastāstīja, ka piespiedu darbu sabiedrības labā nākas izciest personām par mazāk bīstamiem likumā pārkāpumiem. «Vairāk kā puse piespiedu darbu veicēju iepriekšējos gados un arī šogad ir par transporta līdzekļu vadišanu bez tiesībām un alkohola reibumā,» secina R.Vigule.

«No 56 šī gada spriedumiem un nolēmumiem 30 ir tieši par šādiem nodarījumiem. Tālāk seko zādzības, krāpšanas, patvalīga koku ciršana, mantas tīša bojāšana, dokumentu viltošana un realīzācija, izvairīšanās no tiesas sprieduma izpildīšanas, spirta uzglabāšanas noteikumu pārkāpšana, izvairīšanās no uzturlīdzekļu maksāšanas, cietsirdīga apiešanās ar nepilngadīgajiem, miesas bojājumu izdarīšana aiz neuzmanības un citi.»

Kopš 2006. gada 1. janvāra, kad probācijas dienests pārņema piespiedu darbu kontroli, šī soda veida pielietošanas gadījumu skaits arvien palielinās.

Labprātāk izvēlas strādāt

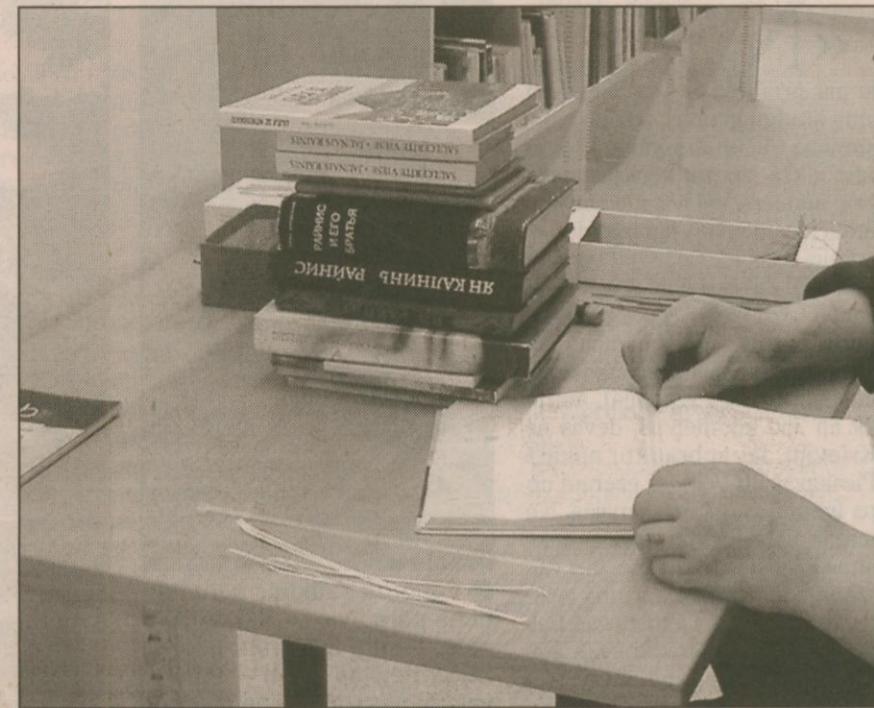
No 40 līdz 280 stundām — tik ilgs var būt darbs sabiedrības labā un var tikt piemērots personām no 14 gadu vecuma. Nepildīšanas gadījumā likums nosaka, ka piespiedu darbs var tikt aizstāts ar arestu — divas piespiedu darba stundas atbilst vienai diennaktij apcietinājumā. Vecākā referente teic, ka triju gadu laikā sods mainīts tikai trijos gadījumos, viens pieteikums iesniegts tiesā pašlaik. Tas nozīmē, ka likumpārkāpēji piespiedu darbu uztver pozitīvi un daudz labprātāk strādā sabiedrības labā, nekā izvēlas apcietinājumu.

Sogad probācijas dienesta Preiļu teritorīlās struktūrvienības darbinieku uzmanības lokā kā piespiedu darbu veicēji bijušas personas vecumā no 17 līdz 53 gadiem. Statistika liecina, ka vismazāk sodito ir vecumā līdz 20 gadiem — seši, kā arī pāri 50 — pieci. Vecumā līdz 30 gadiem sodītas 15 personas, līdz 40 gadiem — 14 personas, līdz 50 gadiem — 15.

Darba devēji priecājas, ka var ietaupīt

«Esam secinājuši, ka lielākā daļa piespiedu darbu veicēju savus pienākumus veic apbrīvojamī labi un godprātīgi, pat labāk nekā daudzos gadījumos strādā algotie bezdarbnieki,» teic R.Vigule un piebilst, ka joti labas atsauksmes šajā ziņā saņemtas arī no pašvaldībām, valsts iestādēm, kā arī sabiedriskajām organizācijām, ar kurām probācijas dienestam noslēgti līgumi un kas notiesātājām personām piedāvā iespējas strādāt. Sākumā gan daudzi izturējušies rezervēti, taču patlaban gaidit gaida paligus.

Piespiedu darbu veicēji ir joti dažādi, daļai var uzticēt tikai cirvi, lāpstu un grābekli, toties citi ir lieliski dažādu amatu pratēji, prasmīgi namdarī un būvnieki. Kāds puisis, pildot piespiedu dar-

● Valsts probācijas dienesta Preiļu teritorīlajai struktūrvienībai laba sadarbība izveidojusies ar Preiļu galveno bibliotēku. Piespiedu darbu veicēji tur pilda dažādus uzdevumus, piemēram, ielimē grāmatās speciālus diedzīnus, lai literatūru nevarētu iznest no bibliotēkas bez attiecīgas reģistrēšanas.

● Probācijas klients izrādījis savu iniciatīvu — tagad pie Sutru pamatskolas atjaunots karuselis, uzstādīts dekoratīvs koka stumbris (attēlā) un dzirnakmens.

bus, Vārkavas pagasta padomē, piemēram, atjaunojis vairākas iekštelpu durvis, pie tam veicis to joti profesionāli. Algojot citu meistarū, pašvaldībai būtu nācies šķirties no ievērojamas naudas summas. Lielākā daļa uzņēmumu un iestāžu vadītāju, pie kuriem strādājuši piespiedu darbu veicēji, atzīst, ka sākotnējās bažas nav piepildījušās — nevienam uz pirkstiem nav jāskatās, arī finansējums ietaupīts, jo par darbu nevienam nav jāmaksā. Piemēram, pagājušā gadā Latvijā kopumā tādā veidā ietaupīti 200 000 latu.

Izrāda iniciatīvu

To, kur un kā aizvadīto gadu laikā strādājuši piespiedu darbu veicēji, probācijas dienesta Preiļu teritorīlajai struktūrvienībā var vērot arī vizuāli, jo katra klienta darbs iemūžināts fotogrāfijās. To sakrājies jau biezā albums. R.Vigule par katru zinā stāstīt ko īpašu. Viņa uzsver, ka ne vienreiz vien brīnījusies par iniciatīvu, ko izrāda notiesātie. Spilgts piemērs esot bijis kāds vīrs, kam piespiedu darbus nācies veikt Sutru pamatskolā. «Kad laiks bija lietains un laukā ierādītos darbus nevarēja veikt, viņš noņēma skolas pagalmā vecco karuseli, atjaunoja to un uzstādīja

No Krimināllikuma

40.parts. Piespiedu darbs

(1) Piespiedu darbs ir piespiedu iešaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais vai persona, kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, izcieš kā sodu, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildē institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. (...)

(2) Piespiedu darbs nav piemērots darbnespējīgām personām un karaviriem.

(3) Ja persona, kas notiesāta ar piespiedu darbu, vai persona, kurai piespiedu darbs noteikts ar prokurora priekšrakstu par sodu, jaunprātīgi izvairās no sodā izciešanas, tās neizcīnīs sodu aizstāj ar arestu, divas darba stundas rēķinot kā vienu aresta dienu.

iepriekšējā vietā. Tāpat atveda no mājām zarotu koka stumbru, uz kura visu vasaru greznojās ziedošu puķu podi, kā arī ierīkoja rotējošu dzirnakmeni. Šī darbošanās aizrāva skolas bērnus, kuri labprāt palidzēja. Citos apstākļos šis cilvēks sabiedrībai noteikti būtu devis daudz laba,» secina R.Vigule. Arī pašvaldības vadītāja atzinusi, ka sadarbība bijusi veiksmīga.

L.Kirillova

JĒKABPILS RAJONĀ

Augšzemes teiku ezeri

2006., 2007. un 2008. gadā Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtā pla-

šā Letonikas projekta ietvaros ti-

ka realizēts projekts «Augšzemes ezeri. Kultūrvēsturiskais kon-

teksts reālajā un mitiskajā telpā».

Projekta realizācijā nozīmīga bija areāla izlūkošana, jo tikai tā varēja iegūt kopēju un vispārēju skatu. Ezeru areālajai fiksācijai tika veikti trīs lidojumi — 2006. gada 28. jūlijā, 2007. gada 27. septembrī un šī gada 14. aprīlī, kopumā gaisā pavadot apmēram deviņas stundas. Šī darba rezultāts ir monogrāfija «J.Urtāns. Augšzemes ezeri. Arheoloģija un folklo-

ra». Monogrāfijā ietilpinātas arī Ievas Vitolas apkopotās Aug-

zemes ezeru teikas.

Kopumā uzskaitīti 56 Augšzemes ezeri, kas lielākā vai mazākā mērā bijuši saistīti ar folkloru vai folkloristiski skaaidrojamiem vietvārdiem, tomēr šis skaits nav absolu-

Arheologa un kultūrvēsturnieka Jura Urtāna monogrāfija ir savdabigs un oriģināls skats uz viena Latvijas novada ezeriem. Grāmatā bagātīgi izmantoti gaisa izlūkošanā iegūtie attēli, kas jauj Augšzemes ezerus aptveroši ieraudzīt no jauna skatu punkta. Grāmatā ir nozīmīga ne tikai kā akadēmisks pētījums, bet arī kā mēģinājums atjaunot kādreiz bijušo, bet pēc tam pazaudēto arheoloģijas un folkloras vienoto veselumu.

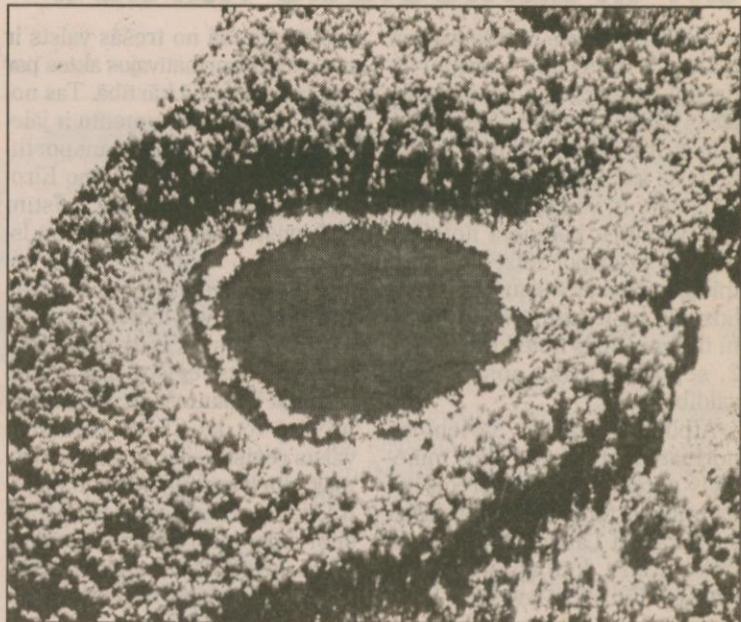
Kultūrvēsturiskā skatījumā jebkuram ezeram bijusi un ir nozīmīga loma cilvēku dzīvē. Monogrā-

fijas pamatu veido tie Augšzemes ezeri, par kuriem ir fiksēta folklo- rora, kas nereti sasaucas ar ezera nosaukumu. Lielākais teiku loks apvīts ar Lielo Saukas ezeru, nā- kamais pēc teiku skaita ir izmēros necilais Seces Aklijs.

Kā blakusrezultāts monogrāfijai ir izstāde «Augšzemes teiku eze- ri». Dažādos laikos iegūtie Augšzemes ezeru attēli ir tik skaisti un iespaidīgi, kas bija vērts tos parādīt arī skatītājiem.

Krustpils pils izstāžu zālē 5. septembrī atklātajā aerofotogrāfiju izstādē aplūkojamas vairāk nekā 25 fotogrāfijas, kurās redzams Viesites, Saukas, Viķu, Vārkavas, Īļjas, Baltiņu, Dronku, Vecmuižas un citi lielāki un mazāki ezeri. Izstādi finansiāli atbalsta Valsts Kultūrapītāla fonds.

«Brīvā Daugava»

● Tā no lidmašinas izskatās Seces Aklijs.

Zasas briežu dārzā var aplūkot staltbriežus

Pirms pieciem gadiem kooperatīvā sabiedrība «Ziemeļsusējas brieži» ieveda no Polijas un Dānijas 78 staltbriežus, ko izmitināja no jauna izveidotā briežu dārzā Zasas pagasta «Rucānos». Tagad dzīvnieki ir labi iejutušies un priecē katru, kas vēlas tos aplūkot.

Kooperatīva valdes priekšsēdētājs Aleksandrs Pontaks saka, ka tie gan joprojām ir savvaļas dzīvnieki, nevis kā zoodārzā vai pieradināti un tādi, kas ēd no rokas. Tāpēc labāk briežus vērot pievākarē, kad viņi iznāk no biezokņa baroties, vai tā sauktajā bauru jeb riesta laikā, vasaras beigās un rudens periodā, kad šiem dzīvniekiem ir pārošanās laiks. Tad buļļi cīnās, un var redzēt viņu tikumus un arī kaujas.

Vēlas uzlabot staltbriežu populāciju

Žogs «Rucānos» ierobežo 85 hektāru teritoriju mazvērtīga meža, kur mit brieži. Tie ievesti ar mērķi uzlabot vietējo populāciju. A.Pontaks stāsta, ka deviņdesmito gadu sākumā un vidū bieža parādība bija malu medības, kurās izšāva labākos buļļus un govis, tāpēc vietējā šo dzīvnieku populācija ir diezgan nolīcināta, bet tās puses mednieku kolektīva biedriem briežu dārzs ir vajās-

prieks. Savi milzīgi briežu dārzi tagad ir daudziem uzņēmējiem — gan Valērijam Karginam, gan Aivaram Lembergam. Ir pat nodibināta briežu dārzu asociācija ar vairākiem desmitiem biedru, «Ziemeļsusējas brieži» gan tajā nav iestājušies.

Šajā briežu dārzā svešus iekšā nelaiž, lai neievāzātu slimības. Mednieku klubam apkārtnei pieder ap 200 hektāriem zemes. Tur tiek audzēts siens un graudi, sietas slotīgas, bet vairākas saimniecības, kas kādreiz audzēja cukurbietes, tagad saknes audzētie tieši briežu dārziem un mednieku saimniecībām. A.Pontaks stāsta, ka brieža gaļas iepirkuma cena ir ap 1,50 lati par kilogramu, turklāt tāda tā ir arī Eiropā, jo arī tur ir krize un cenas ir zemas. No brieža buļļa iegūst ap 150 kilogramiem gaļas, no govs — ap 80 kilogramiem. Tādējādi gaļas dēļ tos dārzos audzēt isti neatmaksājoties, ja nu vienīgi ļoti lielos apjomos.

Visiem garšo kukurūza

A.Pontaks zina daudz stāstīt par staltbriežiem, to paradumiem un dzīvesveidu. Izrādās, ragi briedim pēc 10 gadu vecuma sasniegšanas vairs neatstās tik labi kā līdz tam. Ragi izaug trīs mēnešos. Parasti riesta laiks šiem dzīvniekiem ir rudens sākumā, maijā jau dzimst mazuļi, bet pēdējos gados

● Briežu dārza iemītnieki ir savvaļas dzīvnieki, un redzēt tos var vislabāk pievākarēs, kad tie iziet baroties.

klimata pārmaiņu dēļ brieži sāk baurot jau jūlijā. Tie nāk ārā no meža un sauc mātītes. Vienam briežu bullim ir vairākas mātītes, bet ziemu tie pārlaiž lielākā barā. Vasārā, kamēr jaunie dzīvnieki vēl mazi, mātītes ar tiem ganās atsevišķi, pārējā laikā briedis sargā savas mātītes: kamēr tās ēd, viņš uzmanīgi vēro apkārti.

Zasas briežus apkalpo viens strādnieks, kas divreiz nedēļā dzīvniekus piebaro. Cauri dārzm tek plats grāvis, bet karstā laikā ūdens tajā sāk ziedēt, tad regulāri tiek pievests svaigs. Dīķišos, kas arī atrodami dārza teritorijā, dzīvnieki mīl vannoties, tiem tāk ari

dubļu vannas, kurās vār atbrīvoties no kukaiņiem, kas dažkārt mīt to kažokā.

Aleksandrs stāsta, ka kukurūza ir visu meža dzīvnieku gardums. Nav tāda zvēriņa, kam tā negaršotu. Gluži kā popkorns bērniem. Laikam amerikānu ieteikme, joko Aleksandrs.

Interesenti, kas piesaka vizīti, te var nakšņot viesu mājā un vērot dzīvniekus. Viņus izvadā gluži kā safari braucienā un izrāda dārzu. Pats Aleksandrs ar medībām nodarbojas no 18 gadu vecuma, jau 41 gadu. 31 gads aizritējis, kopš viņš ir kooperatīva priekšsēdētājs. Rīgā tagad sanākot būt labi ja

pāris reižu mēnesi. Šis ir labākais darbs, kāds vien var būt. Ar dzīvniekiem un svāigā gaisā. Tagad šurp brauc cilvēki atpūsties un darba ir pietiekoši, — saka kooperatīva vadītājs. Viņš Zasā uzturas jau kopš 1971. gada.

Briežu mazuļus apdraud kraukli

Jauna briežu cena, tos pērket pirms pieciem gadiem, kad Zasas briežu dārzs tika veidots, bijusi 500 - 600 latu. Žogs izmaksājis ap 20 000 latu. Mednieki, šo projektu veidojot, iztikuši bez Eiropas naudas. Tikai šogad uz Zasas briežiem var paskatīties arī interesenti. Jau bijušas vairākas grupas, arī vietējie skolēni. Mums gan tas nav biznesa projekts, bet vairāk tāds kā ieguldījuma veids. Mēs esam cilvēki, kam patīk mežs, — saka dārza pārvaldnieks. Ja nu esot viņiem te kāda problēma, tad tā ir kraukli, kas reizēm sakropo jaunos briedēšus. Tie nosit mazuļus vai izknābj acis, mēles. Tādas problēmas esot arī gaļas lopu audzētājiem, kuru dzīvnieki cauru gadu uzturas savajā un tiem tur dzimst arī mazuļi.

Medības Aleksandra saimniecībā notiek videjī pāris nedēļas reizi. Un šajā apkaimē laiku pa laikam var sastapt arī lāčus. Mežgales mežos nesen bijis pat pārītis.

«Brīvā Daugava»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Talantīgais basketbolists no Krāslavas

Eiropas U-16 čempionātā basketbolā kadetiem, kas risinājās Itālijā, 16 komandu konkurencē Latvijas izlase ierindojās desmitā vietā. Komandas sastāvā pirmo reizi tika iekļauts arī krāslavietis Jānis Timma. Tas ir liels Krāslavas sporta skolas, trenera, puiša tēva, un paša jaunieša noplīns.

Vēl būdams bērnudārznieks, Jānis startēja Krāslavas komandā kopā ar trīs līdz četrus gadus večākiem zēniem. Viņa dienas kārtā

ba bija stingra: mācības skolā, pēcpusdienā treniņš sporta skolā, pēc treniņa īsa atpūta un mājas darbu gatavošana skolai.

Jānis divas reizes piedalījies Latvijas Jaunatnes basketbola līgas «Zvaigžņu spēlē». Pirms gada Kandavā viņš jau spēlēja par Austrumu komandu pret Rietumu komandu, kur uzvarēja ar divu punktu starpību. Krāslavas sporta skolas komandas sastāvā viņš spēlēja turnīrā Prāgā.

Eiropas U-16 čempionātam basketbolā kadetiem Jānis kopā ar komandu gatavoja visu vasaru, nometne sākās 28. jūnijā un beidzās tikai 11. augustā. Pēc tre-

nīgnometnes viņš tika iekļauts Latvijas izlāsē. No Itālijas Jānis atveda diplomu un piemiņas balvas. Lai turpinātu izaugsmi sportā, pūsis šoruden mainījis skolu un tagad mācās un trenējas Rīgā.

Tikās ar policistiem no ASV

Krāslavas policijas pārvalde bija ieradušies kolēģi no Tekساسas štata Amerikas Savienotajās Valstīs. Seržants Dons E.Plants pēdējos gadus strādā ASV Teksassas štata Harrisas apgabala patrulēdie-

nesta atbalsta biroja gaisa atbalsta divīzijā par šerifa iecirkņa galveno pilotu/uzraugu. Kopumā policijā viņš nostrādājis 15 gadus, darbu veicis ūdenstransporta divīzijā, kalnu divīzijā, aizturēšanas izolatorā, narkotiku apkarošanas nodalā. Breds Sovels savukārt ir ASV Nacionālā narkotiku apkarošanas biroja speciālais aģents, policijā strādā 18 gadus.

Viesi stāstīja par savu darbu, demonstrēja slaidus, kuros atspoguļots viņu darbs, runāja par darba specifiku, problēmām un pozitīvo viņu darbā. Krāslavas rajona policijas pārvaldes darbinieki daudz jautājā kolēģiem, jo pēc

viesu stāstītā varēja saprast, ka policistu darbam pie mums un ASV ir daudz kopīgu iezīmu, kā arī atšķirības. Kopīgs ir aktuālais jautājums par narkotisko vielu nelegālās aprites apkarošanu, kā arī citu noziedzīgu nodarijumu atklāšana un sabiedriskās kārtības nodrošināšana. Viena no galvenajām atšķirībām ir tā, ka Latvija pastāv gan kriminālā, gan administratīvā atbildība, bet ASV paredzēta tikai kriminālatbildība. Atšķirības ir arī materiāli tehniskā nodrošinājuma ziņā.

«Ezerzeme»

Precīzē transportlīdzekļu reģistrācijas un tirdzniecības kārtību

Atbilstoši citiem normatīvajiem aktiem ir precīzēta transportlīdzekļu reģistrācijas un tirdzniecības kārtība, informē Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību nodalas vadītājas vietniece Elīna Balgalve. Ir veikti grozījumi dienos Ministru kabineta noteikumos — Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumos un Transportlīdzekļu un to numurēto agregātu tirdzniecības noteikumos, kas 2. septembrī tika apstiprināti valdibā.

Atbilstoši Eiropas Savienības normatīvu prasībām, abos minētajos noteikumos tiek precīzēts, ka transportlīdzekļu pirmreizējai reģistrācijai Latvijā ir jāiesniedz dokumenti, kas apliecinā, ka transportlīdzekļa ievešana Eiro-

pas Savienībā no trešās valsts ir noformēta normatīvajos aktos par muižu noteiktajā kārtībā. Tas nozīmē, ka šādu dokumentu ir jāiesniedz arī par tiem transportlīdzekļiem, kuri ir ievesti no Eiropas ekonomikas zonas valstīm (Lihtenšteinā, Norvēģijā un Īslandē).

Transportlīdzekļu reģistrācijas noteikumos vēl ir noteiktas izmaiņas, kas skar transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numura zīmu izmantošanu. Grozījumi precīzē to, ka CSDD piešķirto valsts reģistrācijas numuru turpmāk cīta transportlīdzekļa reģistrācijai varēs izmantot tikai transportlīdzekļa reģistrētais ipašnieks, turētājs vai valdītājs. Līzināgā ņemtā transportlīdzekļa reģis-

trācijas numura zīmi lizinga ņēmējs — transportlīdzekļa turētājs — arī turpmāk varēs izmantot citam sev piederošam automobilim. Ipašniekam (turētājam, valdītājam) joprojām saglabājas tiesības gada laikā pēc valsts reģistrācijas numura nomaiņas reģistrēt pēdējo nomainīto numuru citam īpašumā vai turējumā esošam transportlīdzeklim.

Reģistrācijas noteikumos ir iestrādāta norma, kas nosaka, ka piešķirtā valsts reģistrācijas numura tālāka realizācija ir aizliegta. Minētie grozījumi ir veikti, jo pēdēja laikā ir aktivizējusies valsts reģistrācijas numuru tirdzniecība, taču nelikumīga numura zīmu realizācija ir sodāma saskaņā ar Kriminālikumu.

Jaunas prasības profesionālajiem autobusu vadītājiem

Turpmāk Latvijā tiks noteiktas jaunas prasības profesionālajiem autobusu vadītājiem, iegūstot un uzturot visu D kategoriju vadītāju kvalifikācijas. No 2008. gada 10. septembra Eiropas Savienības valstīs, arī Latvijā, tiek ieviesta ES Direktīva, kas nosaka izmaiņas kvalifikācijas prasības profesionālajiem autobusu vadītājiem, informē Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību daļa.

Profesionālajiem autobusu vadītājiem, iegūstot D1, D1E, D vai DE kategorijas vadītāja kvalifikāciju, būs jānokārto paplašināti eksāmeni: teorētiskais un praktiskās braukšanas eksāmens. Teorētiskajā eksāmenā papildus satiksmes noteikumiem topošajiem pasažieru pārvadātājiem tiek pārbaudītas zināšanas par, piemē-

ram, darba un atpūtas laika sadalījumu, pasažieru pārvadāšanas normatīvajiem aktiem, robežu šķērsošanas formalitātēm u.tml. Bet braukšanas eksāmens tiek pagarināts līdz 1,5 stundai. Ja pārbaudījums tiek nokārtots sekmīgi, iegūtā kvalifikācija vadītāju aplieciā tiek atzīmēta ar kodu «95». Tas nozīmēs, ka autobusu vadītājs drīkstēs pārvadāt pasažierus visās ES dalībvalstīs.

Lai sagatavotos eksāmeniem, papildus apmācība autokolā nebūs obligāta. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās zināšanas vadītāji varēs apgūt pašmācības ceļā vai brīvprātīgi apmeklējot autokolu, vai citu apmācības iestāžu piedāvātos kursus.

Pēc profesionālās vadītāja kvalifikācijas iegūšanas reizi 5 gados autobusu vadītājiem tiek pārbaudītas zināšanas par, piemē-

lē regulārās apmācības kursi 35 stundu apjomā. Eksāmenu kārtotās kursu beigās nav paredzēta.

Savukārt vadītāji, kas D kategorijas vadītāja kvalifikāciju ieguvuši pirms 2008. gada 10. septembra, varēs turpināt strādāt kā profesionāli autobusu vadītāji. Bet arī vieniem līdz 2013. gada 10. septembrim būs jāiziet iepriekšminētie regulārās apmācības kursi un jāturpina tie apmeklēt ne retāk kā reizi 5 gados.

Autovadītāji, kas ar pasažieru pārvadājumiem nenodarbosis profesionāli, līdzīgi kā iepriekš varēs saņemt D kategoriju vadītāju kvalifikāciju. Šajos eksāmenos izmaiņas nav paredzētas.

Jāpiebilst, ka no nākamā gada septembra līdzīga kārtība tiek ieviesta, iegūstot un uzturot visu C kategoriju vadītāju kvalifikācijas.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskaitīšanai noliktās sēdes septembrī

LAIKS	LIETAS DALĪBΝIEKI	LIETAS BŪTĪBA
17. septembrī pulksten 10.00	Igoris Titovs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
17. septembrī pulksten 14.00	Pēteris Vaivods	KL 185.p.1.d. — apsūdzēts par svešas mantas tīšu iznīcināšanu un sabojāšanu
17. septembrī pulksten 14.30	Andris Vaivods	KL 214.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka likumā paredzētojās gadījumos neiesniedza maksātnespējas pieteikumu
18. septembrī pulksten 10.00	Vladimirs Kuzmins	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
18. septembrī pulksten 10.00	Aleksandrs Pilipjonoks	KL 180.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
18. septembrī pulksten 14.30	Artūrs Kuzminskis	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
22. septembrī pulksten 10.00	Jevgēnijs Sabanksis	KL 213-1.p. — apsūdzēts par automašinas vadīšanu alkohola reibumā atkārtoti gada laikā
22. septembrī pulksten 10.00	Nadežda Volkova	KL 221-1.p.1.d. — apsūdzēta par nelegāli izgatavotu (ražotu) alkoholisko dzērienu realizēšanu
22. septembrī pulksten 14.00	Aleksandrs Bogdanovs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
22. septembrī pulksten 14.00	Aleksandrs Bogdanovs	KL 175.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
22. septembrī pulksten 14.30	Antons Kursītis	KL 109.p.1.d. — apsūdzēts par nelikumīgu koku ciršanu svešā mežā
23. septembrī pulksten 10.00	Vjačeslavas Valainis, Viktors Klimans	KL 175.p.3.d., 180.p.2.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
23. septembrī pulksten 10.00	Sergejs Ovcīņnikovs, Vladimirs Ivanovs, Aleksandrs Šmakovs	KL 112.p.2.d., 233.p.2.d., 112.p.2.d. — apsūdzēti par to, ka bez attiecīgas atlaujas iegādājās, glabāja, nēsāja, pārvadāja šaujamieroci, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās veica nelikumīgas medības
23. septembrī pulksten 10.30	Aleksandrs Lavrenovs	KL 185.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka ar tīšu dedzināšanu izdarīja svešas mantas iznīcināšanu
25. septembrī pulksten 10.00	Tālivaldis Sokolovskis, Jānis Patmalnieks	KL 180.p.1.d., 180.p.2.d. — apsūdzēti par zādzības izdarīšanu nelielā apmērā
29. septembrī pulksten 10.00	Kaspars Skutelis, Svjatoslavs Grustāns	KL 175.p.3.d. — apsūdzēti par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
30. septembrī pulksten 10.00	Anna Podskočeva	KL 180.p.1.d. — apsūdzēta par zādzības izdarīšanu nelielā apmērā
30. septembrī pulksten 11.30	Aleksandrs Bogdanovičs	KL 262.p.2.d. — soda veida maiņa

POLICIJAS ZIŅAS

Pagājušajā nedēļā, no 1. līdz 7. septembrim, Preiļu rājona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 34 notikumi. Kā «Novadnieku» informē policijas pārvaldes priekšnieka palidze Liena Lāce, nedēļas laikā reģistrētas deviņas zādzības un pieci mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, notikuši divi ugunsgrēki un septiņi celu satiksmes negadījumi.

Līvānu huligāniem patīk sistēmus

Nedēļas laikā policijā reģistrēti vairāki iesniegumi no Līvāniem. Liecas būtība līdzīga — izsisti logu stikli. Tā 1. septembrī izsists loga stikls kādai aptiekai, bet 7. septembrī huligāni bija trāpijuši kādai 1974. gadā dzimušai sievietei piederošā dzīvokļa loga stiklā.

Mērķis — automašīnas

2. septembrī Līvānu iedzīvotājs, kāds 1976. gadā dzimis vīrietis, konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai BMW ir sabojāta vadītāja pušes durvju slēdzene.

6. septembrī kāds 1945. gadā dzimis Līvānu iedzīvotājs konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai Audi 80 ielocīts un saskräpēts labās pušes priekšējais spārns. Policija iespējamo vainīgo personu jau noskaidrojusi.

7. septembrī kāda Vārkavas pagasta iedzīvotāja konstatēja, ka nozagta viņai piederošā automašīna Suzuki Swift. Pēc tam gan automašīna tika atrasta pēc avārijas ceļa posmā Vecvārkava – Vanagi. Policija par notikušo uzsākts kriminālprocess, iespējamās vainīgas personas noskaidrotas.

Zog pilsētās, zog arī laukos

2. septembrī par zādzību policijā sūdzība saņemta no kāda veikala vadības Preiļos. 1969. gadā dzimis vīrietis nozadzis 0,7 litru tilpuma pudeli degvīna.

5. septembrī 1973. gadā dzimis Līvānu iedzīvotājs konstatēja, ka no veikala nozagti divi motorzāgi «Husqvarna». Policija uzsākusi kriminālprocesu.

5. septembrī uzsākts kriminālprocess par to, ka Līvānu novada Turku pagastā, uzlaužot durvis, zagļi iekļuvuši 1938. gadā dzimušai sievietei piederošajā mājā un savandjuši mantas.

Bez zagļu izdarībām nav izticis arī citur. Tā 6. septembrī Riebiņu novada Silajānu pagastā kāda sieviete konstatēja, ka no viņai piederošās mājas nozagta nauda – 70 lati.

Kriminālprocess par braukšanu dzērumā

5. septembrī policija uzsākusi kriminālprocessu par to, ka 1960. gadā dzimis vīrietis vadījis automašīnu BMW, atrodoties alkohola reibumā un bez likumā noteiktā kārtībā iegūtām transportlīdzekļa vadītāja tiesībām.

Nodega pirts

Ugunsdzēsēju palidzība aizvadītā nedēļā bijusi nepieciešama Sutru pagastā. 6. septembrī tur nodega kādai 1962. gadā dzimušai sievietei piederošā pirts.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

No pulksten 22.00 bērniem jāatrodas mājās

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (VBTAI) atgādina, ka kopš 2008. gada 29. jūlija ir stājušies spēkā grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas paredz izmaiņas noteikumos attiecībā uz bērnu atrašanos publiskās vietās nakts laikā.

Saskaņā ar grozījumiem par nakts laiku uzskatāms laiks no plkst. 22.00 līdz 06.00, ja attiecīgā pašvaldība uz šo laiku nav noteikusi stāngākus ierobežojumus. Nakts laikā no 22.00 līdz 06.00 bērni līdz 16 gadu vecumam nedrīkst atrasties sabiedriskās vietās bez vecāku, aizbildīja, audžuģimenes vai viņu pilnvarotās personas uzraudzības, vai arī atrasties interneta zālēs, datorsalonos un citās tamlīdzīgās vietās, kur par maksu sniedz interneta vai datorspēļu pakalpojumus.

Līdz šim nakts laika robežas noteica pašvaldība un lielākoties tas bija no plkst. 23.00 līdz 6.00.

VBTAI aicina vecākus būt atbildīgiem un interesētām, kur un kā viņu bērni pavada brivo laiku.

Vai piedalīsieties lielajā Latvijas sakopšanas talkā 13. septembrī?

Jāzeps Lauskis
no Preiļiem:

— Vajadzēs piedalīties. Domāju, ka palīdzēšu saņemtās plastmasas pudeles, kulisēm, cilvēkiem kultūras līmenis nav augsts. Pat tajās vietās, kur uzstādītas atkritumu tvertnes, apkārt piemētās. Talku rikošana ir laba lieta. Informāciju par talku izlasīju «Novadniekā».

Sarmīte Kupra (no kreisās) un Aija Briška,
Preiļu arodotvidusskolas audzēknes:

Sarmīte: — Par talku neko neesmu dzirdējusi, nezinu, kad tā būs.

Aija: — Es nepiedāšos, jo neko par to nezinu. Vai tā būs Preiļu uzkopšanai?

Sarmīte: — Jauniešiem tomēr vajadzētu būt apzinākiem, nepiemēlot atpūtas vietas. Par šo tēmu vairāk vajadzētu runāt televīzijā, derētu arī plakāti ar aicinājumu nepiesārnot.

Aija: — Atkritumi vienmēr būtu jāsviež miskastēs, nevis, kur pagadās.

Nadežda Spiridonova,
pensionāre no Preiļiem:

— Par talku neko neesmu dzirdējusi, bet uzskatu, ka uz to būtu jāiet visiem. Talkas ir laba lieta. Kur notiks lielā talka? Mans veselības stāvoklis gan ir tāds, ka es nevaru strādāt. Man jau daudz gadu. 17. septembrī aprītēs 77 gadi, arī viram tajā datumā dzimšanas diena.

Mūsu māja ir sakopta, līgums par atkritumu izvešanu noslēgts, bet mūsu ielā ir nams, kurš stāv tukšs un ieaudzis nezālēs, izskatās briesmīgi. Tādas vietas jāsakopj.

Sandris (no kreisās) un Armands,
Preiļu 1. pamatskolas skolēni:

Sandris: — Es nezinu, kas ir lielā talka.

Armands: — Vai talka ir visas pilsetas sakopšana? Ak, jā, es kaut ko dzirdēju, ka valsts prezidents aicinājis uz talku. Par piedāšanos nekas nav runāts. Savus atkritumus katram vajadzētu izmest konteinerā, nevis, kur pagadās.

Sandris: — Mēs sakopsim savas mājas apkārtni. Latvija tomēr ir piegružota.

Antoņina un Gavriils Formakovs
no Vārkavas pagasta:

— Mūsu māja jau otro gadu pēc kārtas pagastā sakopības konkursā ieguvusi pirmo vietu. Savu saimniecību vienmēr uzturam kārtībā bez liekiem aicinājumiem. Mūsu pagastā par sakopību rūpējas. Par talku gan neko neesam dzirdējuši. Dzīvojam nomālē, varbūt pagasta centrā arī ir kāds plakāts ar aicinājumu piedālīties. Katram pirmām kārtām jāparūpējas par savu ipašumu, tad kārtība valdīs visur.

L.Rancāne
Foto: A.Šnepsts

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Paziņojums par privatizācijai nodotajām zemes vienībām

Privatizācijas aģentūra paziņo:

ar Ministru kabineta 2008.gada 21.augusta

rīkojumu Nr.497 privatizācijai nodota:

nekustamā īpašuma "Ferma"

sastāvā esoša neapbūvēta zemes vienība (zemes vienības kadastra apzīmējums 7670 013 0091) 24,3 ha platibā,

Preiļu rajona Riebiņu novada Rušonas pagastā;

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 68.pantu personu prasījumi, kas attiecas uz minētajām privatizējamām zemes vienībām, piesakāmi 1 (viena) mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas. Ja prasījumi attiecīgajā termiņā nebūs pieteikti, tie zemes vienību privatizācijas gaitā netiks įņemti vērā.

Privatizācijai nodoto zemes vienību robežu plāni pievienoti šim paziņojumam.

Privatizācijai nodotās zemes vienības un to robežu plāni apskatāmi arī elektroniski Privatizācijas aģentūras interneta mājas lapā: www.ipa.bkc.lv, sadalā **Privatizācijas iespējas**. Prasījumu apliecinātie dokumenti jāiesniedz Privatizācijas aģentūrā, K.Valdemāra ielā 31, Rīgā, LV-1887.

Pirmpublikācija: 05.09.2008., "Latvijas Vēstnesis" nr. 138 (3922) pielikums "Privatizācija Zeme Nekustamais īpašums" Nr.35 (502)

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra ielā 31, Rīga, LV-1887 e-mail: info@mail.ipa.bkc.lv http://www.ipa.bkc.lv

**SIA «Rēzeknes gaļas kombināts»
iepērk liellopus.**

Labas cenas.

Tālr. 64622475, mob. 28378866.

**SIA AIBI iepērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas, cūkas.**

Jaunas, labas cenas.

Tālr. 26142514, 29293219,

4871804, 4871185.

SIA «IBIZA» PĒRK

* bērza un skujkoku papīrmalku;
* priedes, egles zāģbalķus mežā pie ceļa.
(garums 3,5; 3,7; 4,9; 5,5).

	Priede	Egle
diam. 9,5-14	Ls 20	
diam. 14-25	Ls 37	Ls 39
diam. 26 <	Ls 43	Ls 40

* Nešķirotus bērza finierklučus
(garums 3,3; 4,9).

diam. 17-21	Ls 40
diam. 22-50	Ls 42

Transporta izmaksas netiek ieturētas.
Tālr. 26465057.

Sestdiens, 13. septembrī, pārdoš jaunputnus 4-5 mēn., vistas 12-14 mēn., pēri vistas — pārišiem, pīlēnus, paipalas pēc pasūtījuma. Silājāgos 8.00, Riebiņos 8.15, Preiļos 8.30, Pienīgos 9.15, Stabulniekos 9.30, Galēnos 9.40, Polkoronā 9.50, Smelteros 10.05, Anspokos 10.20, Pirkulos 10.30, Rudzātos 10.45, Turkos 11.00, Jaunsilvā 11.20, Livānos 11.30, Rožupē 12.10, Vanagos 12.35, Mačānos 12.45, Vecvārkavā 13.00, Vārkavā 13.20, Piliķos 13.35, Pelēcos 13.50, Ārdavā 14.05, Aizkalnē 14.20, Kastīrē 14.35, Rušonā 14.45, Aglonā 15.00, Jaunaglonā 15.20. Tālr. 29142247, šofera tālr. 294255269.

Māmiņ, ja reiz atnāks ziema baltā
dienā,
Un nākšu es, un nesastapšu tevi,
Tu vienmēr būsi manā sirdi,
Vienmēr es tavu elpu jutīšu pie
sevis.

Izsakām dziļu līdzjūtību
Aināram Ziemelim, MĀMULIŅU
zemes klēpī guldot.

Z/s «Šnepstu Jaunāres»
kolektīvs

Ir tēva ābelēm šorit
Tādas dzīļas un miklas acis.
Rudens svītrotā nopūšas klusi,
Visu nakti tā raudājusi.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Mārītei Bogdanovai, TĒVU
guldot smiltājā.
Riebiņu novada dome

Viss nepazīd, kad, tēti, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas krīt.
Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi,
Un kaut kur dzīli sirdi sāpes mīt.
Skumju brīdi esam kopā ar
Mārīti Bogdanovu, no TĒVA
uz mūžu atvadoties.

Kolēgi Galēnos

Esam kopā ar
Mārīti Bogdanovu,
TĒVU mūžībā pavadot.
Riebiņu novada bāriņtiesas
kolektīvs

No atmiņām paliek tik starojums
maigs,
Tā kā liedagā Saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpe, rūpes un bēdas.
Visskumjākajā dzīves brīdī
dalām sāpju smagumu un
izsakām līdzjūtību Eleonoras
KOKORĪTES tuviniekiem,
no viņas atvadoties.
Aglonas internātīvidusskolas
kolektīvs

**Pārdod KOKSKAIDU
GRANULAS**
visa veida apkures katliem,
tiesi no ražotāja,
Tālr. 29488352, 29483096.

Z/s «Mazputnēni» sestdien, 13. septembrī,
pārdoš 4-5 mēn. vecus melnus, brūnus,
baltus, raibus jaunputnus, dējējvistas,
gaiļus. Mainis vistas pret gaiļiem. Livānos
7.30, Rožupē 8.00, Rudzātos 8.20, Pirkulos
8.40, Sutros 9.10, Ančkinos 9.30, Vārkavā
9.50, Vecvārkavā 10.10, Pelēchos 10.40, Ārdavā
11.00, Aglonā 11.30, Rušonā 12.00,
Aizkalnē 12.20, Preiļos 12.40, Riebiņos
13.10, Stabulniekos 13.20. Tālr. 29219051.

**Pārdod RĀNILA tipa
metāla jumtus
no zviedru materiāla par
izdevīgām cenām.**
Pieejamās krāsas: brūna, pelēka,
sarkana, tumši zaļa.
Nodrošina piegādi.
Tālr. 28627237.

**ABONĒ
«NOVADNIEKU»
oktobrim un pārējiem
mēnešiem
līdz gada beigām
«Latvijas Pasta»
nodaļas
un pie pastniekiem
līdz 22. septembrim,
modernizētajās
pasta nodaļas —
līdz 25. septembrim,
redakcijā
līdz 19. septembrim.**

Ar 2008. gada 15. septembrī TIKS
SLĒGTS autobusu maršruts
PREIĻI — VIĻĀNU — RĪGA
pirmdienās un piektdienās.
Tā vietā noteikts autobusu maršruts
PREIĻI — VIĻĀNU dz. stacijā.
Autobuss kursēs pirmdienās
un piektdienās:
no Preiļu AO plkst. 04.05 un 19.10;
no Viļānu dz. st. plkst. 05.15 un 21.15.
Autobusu kustības saraksti saskāroti
ar vilcienu kustības sarakstiem.